

VEIKLOS ATASKAITA

2025 m.

Turinys

1. MEDIJŲ RĖMIMO FONDO DIREKTORIAUS ŽODIS	2
3. BENDROJI DALIS: FONDO MISIJA, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI	4
4. FINANSAVIMO SKYRIMAS	5
5. FONDO VALDYMO STRUKTŪRA	7
6. 2025 M. BIUDŽETO LĖŠŲ PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO ATASKAITA	10
7. RENGINIAI, KONSULTACIJOS, SUSITIKIMAI, MOKYMAI	12
7.1. RENGINIAI	12
7.2. KONSULTACIJOS.....	13
7.3. SUSITIKIMAI IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS	14
7.4. BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS	15
7.5. MOKYMAI FONDO PAREIŠKĖJAMS	16
7.6. BENDRADARBIAVIMAS SU PAREIŠKĖJAIS	16
8. FONDO VEIKLOS TOBULINIMAS	17
9. VIEŠOJI KOMUNIKACIJA IR ELEKTRONINĖ ERDVĖ	18
9.1. KOMUNIKACIJA	18
9.2. PARAIŠKŲ ADMINISTRAVIMO PROCESŲ SKAITMENIZAVIMAS.....	19
9.3. FONDO TURINIO BANKAS.....	19
9.4. PRIEINAMUMO ASMENIMS SU NEGALIA DIDINIMAS	20
9.5. SKAITMENINĖ PLATFORMA REGIONINĖMS BEI MAŽOMS VIEŠOSIOS INFORMACIJOS PRIEMONĖMS	21
10. 2025 M. SKIRTOS VALSTYBĖS PARAMOS ANALIZĖ	22
10.1. BENDRA APŽVALGA.....	22
10.2. VEIKLOS FINANSAVIMAS	25
10.2.1. KULTŪROS PERIODINIŲ LEIDINIŲ VEIKLOS FINANSAVIMAS.....	26
10.2.2. REGIONINIŲ LEIDINIŲ, TV, RADIO VEIKLOS FINANSAVIMAS	27
10.2.3. TAUTINIŲ MAŽUMŲ VEIKLOS FINANSAVIMAS.....	30
10.3. PROJEKTŲ FINANSAVIMAS	32
10.3.1. I PROGRAMA. KULTŪROS ŽINIASKLAIDOS IR KULTŪROS PERIODINIŲ LEIDINIŲ PROJEKTAI	33
10.3.2. II PROGRAMA. REGIONINĖS ŽINIASKLAIDOS PROJEKTAI	38
10.3.3. III PROGRAMA. NAUJIENŲ, TIRIAMOSIOS IR ŠVIEČIAMOSIOS ŽINIASKLAIDOS PROGRAMOS PROJEKTAI	43
10.3.4. IV PROGRAMA. ŽINIASKLAIDOS TAUTINIŲ MAŽUMŲ KALBOMIS IR LIETUVIŲ IŠEIVIJOS (DIASPOROS) ŽINIASKLAIDOS PROGRAMOS PROJEKTAI.....	47
10.3.5. V PROGRAMA. SPECIALIOJI PROGRAMA DĖL 2025–2027 METAIS PRARASTŲ PAJAMŲ, SUSIJUSIŲ SU AZARTINIŲ LOŠIMŲ REKLAMOS RIBOJIMAMS	52
10.4. TIRIAMOSIOS ŽURNALISTIKOS STIPENDIJOS	53
11. VISUOMENĖS INFORMAVIMO KULTŪROS RAIDOS IR PLĖTROS APŽVALGA	55
11.1. DIDŽIŲJŲ TECHNOLOGINIŲ KOMPANIJŲ ĮTAKA LIETUVOS ŽINIASKLAIDOS VERSLO MODELiams	55
11.2. ŽINIASKLAIDOS RĖMIMAS TARP VIEŠOJO GĖRIO IR RINKOS LOGIKOS	56
11.3. MEDIJŲ POLITIKA MAŽOJE RINKOJE: PLIURALIZMAS, ATSPARUMAS IR VISUOMENĖS INFORMUOTUMAS	58
11.4. REGIONINĖ IR VIETOS ŽINIASKLAIDA KAIP PRIORITETINĖ RĖMIMO SRITIS	59
11.5. VEIKLOS FINANSAVIMAS KAIP POSLINKIS NUO PROJEKTO PRIE STRUKTŪRINIO STABILUMO.....	60
11.6. VALSTYBĖS PARAMA IR REDAKCINĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS SAUGIKLIAI	61
11.7. SKAITMENIZAVIMAS, TECHNOLOGINIS NEUTRALUMAS IR FONDO INFRASTRUKTŪRINĖ PLĖTRA.....	62
11.8. INFORMACIJOS PRIEINAMUMAS KAIP ŽINIASKLAIDOS PLĖTROS KRYPTIS	63

1. Medijų rėmimo fondo direktoriaus žodis

2025-ieji buvo metai, kai Viešoji įstaiga Medijų rėmimo fondas (toliau – Fondas; MRF) tvirtai įrodė Lietuvos pasirinkto žiniasklaidos rėmimo modelio veiksmingumą. Gyvendami laikotarpiu, kai informacinė aplinka sparčiai transformuojasi, mes kartu su žiniasklaidos bendruomene išlaikėme kryptį ir gebėjimą remti nepriklausomą, profesionalią ir įvairialypę žiniasklaidą. Fondas įžengė į trečiuosius savo veiklos metus jau turėdamas aiškų identitetą ir išlaikydamas brandos egzaminą.

Šie metai buvo istoriniai finansavimo prasme — paskirstyta 9,7 mln. eurų suma, finansuotos 356 paraiškos, o reikšmingiausias pokytis buvo naujosios penktosios programos atsiradimas, leidęs prisitaikyti žiniasklaidos sektoriui prie besikeičiančių reklamos rinkos pokyčių, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais. Tai ne tik padidino Fondo svarbą, bet ir parodė, kad gebame laiku reaguoti į sektoriaus poreikius bei užtikrinti žiniasklaidos stabilumą.

Daug dėmesio 2025 m. sulaukė ir Lietuvos žiniasklaidos savitvarkos modelis. Bendradarbiavimas su Šiaurės/Baltijos šalių atstovais ir Lenkijos ekspertais atskleidė, kad Fondo struktūra, sprendimų priėmimo tvarka ir žiniasklaidos bendruomenės įsitraukimas jiems kelia pagarbą ir susižavėjimą. Ypač vertinama tai, kad valstybės parama žiniasklaidai Lietuvoje skiriama per nepriklausomą savitvarkos mechanizmą, išvengiant politinės įtakos ir išlaikant skaidrumą. Tai ne kartą buvo įvardyta ir MRF tarptautinėje konferencijoje, kurioje Lietuva pristatyta kaip gerosios žiniasklaidos rėmimo praktikos valstybė.

2025 m. taip pat tapo technologinių pokyčių metais. Fondas plėtė savo matomumą socialiniuose tinkluose, pradėjo aktyvią komunikaciją per „Instagram“, „TikTok“ ir „Spotify“ paskyras, o MRF naujienlaiškis įsitvirtino kaip patikimas svarbiausių naujienų apie Fondo veiklą rinkinys. Regionų skaitmeninės platformos kūrimas įgavo pagreitį: Fondo kuriamas bendras sprendimas, padėsiantis regioninėms ir mažoms redakcijoms paprasčiau kurti ir publikuoti turinį, pasiekti auditoriją bei diegti tvaresnius pajamų modelius (pvz., prenumeratas, aukojimą). Tuo pačiu buvo toliau vystomas Turinio bankas, kuriame kaupiamas ir plačiai visuomenei prieinamas Fondo finansuojamas turinys.

Svarbus žingsnis prieinamumo srityje — kalbos sintezės sprendimo pritaikymas regos negalią turintiems vartotojams ir kartu su Vilniaus universitetu pradėtas kurti kokybiškesnis MRF kalbos sintezatorius. Be to, visi projektų atsiskaitymai jau vykdomi skaitmeniniu būdu, taip ženkliai sumažinant administracinę naštą tiek pareiškėjams, tiek Fondo administracijai.

Labai dėkoju Fondo tarybai, kuri savo profesionalumu užtikrino skaidrius, argumentuotus ir visuomenės interesams palankius sprendimus ir Fondo ekspertams už objektyvias ekspertines išvadas. Ypatingai dėkoju Tarybos pirmininkei Vaivai Žukienei — už jos lyderystę, išmintį, gebėjimą rasti kompromisus sudėtingiausiose situacijose ir visada parodytą palaikymą tiek man, tiek visai Fondo komandai. Jūsų darbas yra ypač svarbus, kurio dėka Fondas gali tvirtai žengti į ateitį. Šių metų sėkmė neatsiejama nuo žmonių, kurie kasdien dirba tam, kad Fondas galėtų sklandžiai veikti. Nuoširdų ir didžiausią ačiū reiškiu Fondo administracijai — už kruopštų, intensyvių darbą su paraiškėmis, tobulinant taisykles, teikiant konsultacijas, vertinant ataskaitas.

2. Trumpai apie Medijų rėmimo fondą

MRF tikslas – skatinti ir remti kokybiškos, įvairialypės ir objektyvios informacijos sklaidą, taip stiprinant demokratiją, žiniasklaidos nepriklausomumą ir visuomenės informuotumą. Vienas iš pagrindinių siekių – užtikrinti skaidrų ir efektyvų finansavimo mechanizmą, kad remiami projektai taptų svariu indėliu tenkinant visuomenės interesus ir puoselėjant demokratines vertybes. Fondo veikla yra svarbi kuriant stiprią, atsakingą ir nepriklausomą žiniasklaidą, kuri galėtų veiksmingai informuoti visuomenę ir skatinti demokratinius procesus.

Svarbiausia Fondo funkcija – valstybės finansinė parama žiniasklaidai: Fondas konkurso būdu skiria valstybės finansavimą atrinktiems viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų projektams, vykdo projektų įgyvendinimo ir finansinę priežiūrą, vertina projektų rezultatų poveikį visuomenei, skiria stipendijas viešosios informacijos rengėjams, organizuoja visuomenės informavimo srities tyrimus.

Fondas skiria valstybės paramą:

- 1) viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų (juridinių asmenų) projektams;
- 2) viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų (juridinių asmenų) veiklai;
- 3) viešosios informacijos rengėjų (fizinių asmenų) stipendijoms.

Programos, pagal kurias Fondas skiria valstybės paramą:

- 1) Kultūrinės žiniasklaidos ir kultūros periodinių leidinių;
- 2) Regioninės žiniasklaidos;
- 3) Naujienu, tiriamosios ir šviečiamosios žurnalistikos;
- 4) Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis ir lietuvių išsivijos (diasporos) žiniasklaidos;
- 5) Specialioji programa dėl 2025–2027 m. prarastų pajamų, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais

Kaip Fondas skiria valstybės paramą?

Sprendimus dėl Fondo teikiamos valstybės paramos skyrimo priima Fondo kolegialus organas – Fondo taryba, remdamasi ekspertų išvadomis. Fondo tarybą sudaro 10 narių. Vieną narį į Fondo tarybą skiria Medijų taryba, kitus narius po vieną skiria viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus vienijančios organizacijos. Administracija, vadovaujama Fondo direktoriaus, užtikrina, kad visi sprendimai būtų įgyvendinti.

3. Bendroji dalis: Fondo misija, tikslai ir uždaviniai

Fondo veiklos ataskaita parengta remiantis Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 28 straipsniu, Fondo įstatais, metine finansų ataskaita, veiklos rodikliais, dalininkų susirinkimų protokolais, tarybos ir ekspertų posėdžių protokolais, kitais Fondo dokumentais bei medžiaga apie jo veiklą.

Ataskaitoje pateikiama išsami informacija apie Fondo veiklą per ataskaitinį laikotarpį, skirtą valstybės paramą atrinktiems viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų projektams, pasiektus rezultatus bei Fondo strategines kryptis. Taip pat aptariamos finansinės veiklos ataskaitos, veiklos efektyvumo rodikliai ir Fondo valdymo organų sprendimai. Analizuojami Fondo veiklos iššūkiai, numatomos ateities perspektyvos ir planuojamos iniciatyvos, siekiant didinti veiklos skaidrumą, efektyvumą ir poveikį visuomenei.

Fondas kaip nepriklausoma viešoji įstaiga įsteigtas 2023 m. rugpjūčio 25 d., siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 28 straipsnio nuostatas remti visuomenei ir valstybei reikšmingo, kokybiško, etiško ir politiškai neutralaus visuomenės informavimo priemonių turinio kūrimą, sklaidą ir viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų veiklą. Žiniasklaida yra viena svarbiausių modernios visuomenės dalių, atliekanti informavimo, švietimo ir kontrolės funkcijas, daranti didelę įtaką demokratijai, politiniams procesams, kultūrai ir informacijos sklaidai. Siekiant užtikrinti visuomenės gerovę ir informacinę saugumą žiniasklaidos nepriklausomumas, objektyvumas ir profesionalumas yra būtinas.

Fondo steigėjai ir dalininkai yra trys: valstybė, kurios kaip Fondo steigėjos ir dalininkės teisės ir pareigos įgyvendina Vyriausybės įgaliota institucija – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija; Visuomenės informavimo etikos asociacija ir Kultūros periodinių leidinių asociacija. 2023 m. rugsėjo 13 d. Fondas įregistruotas VĮ Registrų centro Vilniaus filiale.

Fondas vykdo veiklą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo, Fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklių, įstatų, Fondo vidaus dokumentų ir kitų teisės aktų nuostatomis. Fondo buveinė yra Vilniaus g. 35, Vilniuje, viešosios įstaigos kodas 306416631. Fondas nėra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas. Fondo ūkiniai metai yra kalendoriniai metai: finansinių metų pradžia yra sausio mėn. 1 d., pabaiga – gruodžio mėn. 31 d.

Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 28 straipsnis nustato Fondo tikslus, funkcijas ir veiklos principus. Šis straipsnis reglamentuoja Fondo veiklą, apibrėžia jo vaidmenį remiant visuomenės informavimo priemones, skirstant finansavimą ir užtikrinant sprendimų priėmimo skaidrumą bei objektyvumą.

Remdamasis šiuo teisiniu pagrindu, Fondas vykdo savo misiją – remti visuomenei ir valstybei reikšmingo, kokybiško, etiško ir politiškai neutralaus visuomenės informavimo priemonių turinio kūrimą, sklaidą ir viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų veiklą.

Fondo tikslas – siekti žiniasklaidos pliuralizmo, nuomonių ir tautinių kultūrų įvairovės, socialiai reikšmingos, kultūrą skatinančios informacijos prieinamumo visuomenėje, įskaitant asmenų su negalia informacinį prieinamumą, teikiant valstybės paramą viešosios informacijos

rengėjams ir (ar) skleidėjams, užtikrinant racionalų ir pagrįstą valstybės lėšų panaudojimą (pagrindinė vykdomos ekonominės veiklos rūšis pagal EVRK 889900).

Fondas, siekdamas jam pavesto tikslo, atlieka šias funkcijas:

- 1) skiria valstybės paramą atrinktiems projektams;
- 2) vykdo finansuojamų projektų įgyvendinimo ir finansinę priežiūrą;
- 3) vertina įgyvendintų projektų rezultatų poveikį visuomenei;
- 4) skiria stipendijas viešosios informacijos rengėjams;
- 5) organizuoja visuomenės informavimo srities tyrimus, koordinuoja šių tyrimų vykdymą;
- 6) kiekvienais metais rengia ir kartu su Fondo veiklos ataskaita viešai skelbia praėjusiais metais įgyvendintų projektų eigos ir pasiektų rezultatų apžvalgą bei visuomenės informavimo kultūros raidos ir plėtros apžvalgą.

Fondo veikla, įskaitant Fondo tarybos veiklą, kiekvienais metais vertinama Fondo visuotiniame dalininkų susirinkime. Fondas kiekvienais metais iki balandžio 1 dienos Fondo interneto svetainėje viešai paskelbia Fondo praėjusių metų veiklos ataskaitą, metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir biudžeto lėšų paskirstymo bei panaudojimo ataskaitą, kurią pateikia Seimui.

4. Finansavimo skyrimas

Fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklių projektą parengė Fondo taryba. Fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2024 m. vasario 29 d. įsakymu Nr. ĮV-176 „Dėl Medijų rėmimo fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės). Taisyklėse nustatomas Fondo veiklai skiriamo valstybės finansavimo pagal numatytas programas paskirstymas, viešųjų konkursų tvarka, reikalavimai projektams, jų paraiškoms ir įgyvendinimui, taip pat kitos valstybės paramos administravimo ir teikimo sąlygos.

Finansavimas skiriamas rengiant konkursą pagal Visuomenės informavimo įstatymo 28 straipsnio 16 dalyje nustatytas programas (prioritetines sritis), įskaitant programas, parengtas Fondo tarybos, atsižvelgiant į visuomenės informavimo kultūros raidos ir plėtros bei informacinio saugumo ir visuomenės atsparumo stiprinimo prioritetus, ir patvirtintas Fondo visuotinio dalininkų susirinkimo.

Konkursų tikslas – atrinkti viešosios informacijos rengėjus ir (ar) skleidėjus, kurių projektams ir (ar) veiklai bus teikiamas finansavimas arba skiriamos stipendijos.

I-IV programų finansavimo procentinis pasiskirstymas numatytas 2025 m. kovo 6 d. įsakyme Nr. ĮV-187 „Dėl Medijų rėmimo fondo administruojamų lėšų perkėlimo tarp programų“. Sukūrus V-ą programą, bendras finansavimo tarp programų pasiskirstymas numatytas 2025 m. rugpjūčio 18 d. įsakyme Nr. ĮV-623 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2024 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. ĮV-176 „Dėl Medijų rėmimo fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

Fondo veiklai skiriamo valstybės finansavimo pagal Visuomenės informavimo įstatymo 28 straipsnio 16 dalyje numatytas programas (prioritetines sritis) paskirstymas:

	Programa (prioritetinė sritis)	Finansavimo dalis, proc.
1.	Kultūrinės žiniasklaidos ir kultūros periodinių leidinių	21
2.	Regioninės žiniasklaidos	25
3.	Naujienu, tiriamosios ir šviečiamosios žurnalistikos	13
4.	Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis ir lietuvių išėivijos (diasporos) žiniasklaidos	3
5.	Specialioji programa dėl 2025–2027 m. prarastų pajamų, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais	38

Kultūrinės žiniasklaidos ir kultūros periodinių leidinių programai – 21 proc., iš kurių:

- kultūros projektų žiniasklaidoje finansavimui – 32 proc. programai skirtų lėšų;
- kultūros periodinių leidinių projektų finansavimui – 40 proc. programai skirtų lėšų;
- kultūros periodinių leidinių veiklos finansavimui – 28 proc. programai skirtų lėšų;

Regioninės žiniasklaidos programai – 25 proc., iš kurių:

- projektų finansavimui – 35 proc. programai skirtų lėšų;
- veiklos finansavimui – 65 proc. programai skirtų lėšų;

Naujienu, tiriamosios ir šviečiamosios žurnalistikos programai – 13 proc., iš kurių:

- projektų finansavimui – 93 proc. programai skirtų lėšų;
- tiriamosios žurnalistikos stipendijų finansavimui – 7 proc. programai skirtų lėšų;

Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis ir lietuvių išėivijos (diasporos) žiniasklaidos programai – 3 proc., iš kurių:

- tautinių mažumų žiniasklaidos projektų finansavimui – 47 proc. programai skirtų lėšų;
- tautinių mažumų žiniasklaidos veiklos finansavimui – 18 proc. programai skirtų lėšų;
- lietuvių išėivijos (diasporos) žiniasklaidos projektų finansavimui – 35 proc. programai skirtų lėšų;

Specialiajai programai dėl 2025–2027 metais prarastų pajamų, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais – 38 proc.

Sprendimus dėl Fondo teikiamos valstybės paramos skyrimo priima Fondo kolegialus organas – Fondo taryba, remdamasi ekspertų išvadomis.

Fondo taryba viešojo konkurso būdu atrenka ekspertus, kurie teikia Fondo tarybai išvadas dėl projektų finansavimo. Ekspertų sąrašas skelbiamas viešai Fondo interneto svetainėje. 2024 m. balandžio 9 d. Fondo ekspertų sąrašą 2 metų kadencijai patvirtino Fondo visuotinis dalininkų susirinkimas. 2025 m. gruodžio 31 d. Fondo ekspertų sąrašė buvo 48 ekspertai.

Ekspertai vertina viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų Fondui pateiktas paraiškas finansuoti projektus, veiklą ir stipendijas ir teikia išvadas Fondo tarybai. Sprendimus dėl lėšų skyrimo Fondo taryba priima tik atsižvelgusi į ekspertų išvadas.

Ekspertinį paraiškų vertinimą sudaro šie etapai: ekspertų individualus paraiškų vertinimas; paraiškų vertinimas ekspertų grupės posėdyje (grupę sudaro 3–5 ekspertai); ekspertų išvadų ir projektų, kuriems siūloma skirti finansavimą ir jo neskirti, sąrašo patvirtinimas ekspertų grupės posėdyje. 2025 m. vyko 17 ekspertų posėdžių. Paraiškas vertino 30 ekspertų.

2025 m. Fondas organizavo du konkursus, gautos 508 viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų paraiškos. 2025 m. suderintos ir pasirašytos 356 sutartys su pareiškėjais. Iš jų: 82 veiklos finansavimo ir įgyvendinimo sutartys, 14 tiriamosios žurnalistikos stipendijų mokėjimo sutarčių, 260 projekto finansavimo ir įgyvendinimo sutartys.

2025 m. viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų projektams, stipendijoms ir veiklai paskirstyta 9 704 160 Eur.

5. Fondo valdymo struktūra

Fondo valdymo struktūra grindžiama skaidrumu, atsakingu sprendimų priėmimu ir efektyviu finansinių išteklių naudojimu, siekiant įgyvendinti Fondo tikslus ir uždavinius.

Fondas turi kolegialų valdymo organą – visuotinį dalininkų susirinkimą ir vienasmenį valdymo organą – direktorių. Sprendimus dėl Fondo teikiamos valstybės paramos skyrimo priima Fondo kolegialus organas – Fondo taryba.

Fondo dalininkai

Fondo steigėjai ir dalininkai yra trys: valstybė, kurios kaip Fondo steigėjos ir dalininkės teisės ir pareigos įgyvendina Vyriausybės įgaliota institucija – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija; Visuomenės informavimo etikos asociacija ir Kultūros periodinių leidinių asociacija. Fondo dalininkai Fondo valdyme dalyvauja lygiomis dalimis.

2025 m. Fonde organizuoti 11 visuotinių dalininkų susirinkimų, priimta 18 sprendimų: patvirtintos Fondo finansinės ataskaitos, išlaidų sąmata, Fondo veiklos ataskaita (kartu su Fondo tarybos ataskaita ir visuomenės informavimo kultūros raidos ir plėtros apžvalga), Fondo direktoriaus ataskaita, Fondo tarybos sudėtis, Fondo Tarybos narių apmokėjimo tvarka, Specialioji programa dėl 2025–2027 metais prarastų pajamų, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais, Fondo tarybos atrinktų ekspertų sąrašas, Ekspertų darbo reglamentas, pakeistas Fondo buveinės adresas, patvirtintos Metinės užduotys fondo direktoriui (2025-2027), svarstyti kiti Fondo veiklai svarbūs klausimai.

Fondo taryba

Fondo tarybą sudaro 10 narių. Vieną narį į Fondo tarybą skiria Medijų taryba iš aukštųjų mokyklų, vykdančių žurnalistikos studijų programą, pasiūlytų kandidatų, kitus narius po vieną skiria viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus vienijančios organizacijos. Fondo tarybos sudėtį 4 metų kadencijai tvirtina Fondo visuotinis dalininkų susirinkimas.

2025 metais Fondo taryboje dirbo:

Vaiva Žukienė – Lietuvos kabelinės televizijos asociacijos ir Regioninių televizijų asociacijos bendrai paskirta atstovė (Tarybos pirmininkė nuo 2024 m. birželio 10 d.);

Aurelija Arlauskienė – Lietuvos žurnalistų sąjungos paskirta atstovė;

Kęstutis Bulka – asociacijos „Nacionalinė spauda“ paskirtas atstovas;

Lina Bušinskaitė – Interneto žiniasklaidos asociacijos paskirta atstovė (iki 2025 m. rugsėjo 3 d.);

Ričardas Slapšys – Interneto žiniasklaidos asociacijos paskirtas atstovas (nuo 2025 m. rugsėjo 3 d.);

Ramunė Čičirkaitė – Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos ir Lietuvos regioninių radijo stočių asociacijos bendrai paskirta atstovė;

Danielius Mušinskas – Lietuvos meno kūrėjų asociacijos paskirtas atstovas;

Rasytė Navickienė – Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos paskirta atstovė;

Audronė Nugaraitė – Medijų tarybos paskirta atstovė;

Marijona Šaknienė – Lietuvos žurnalistų draugijos paskirta atstovė;

Donatas Puslys – Kultūrinių periodinių leidinių asociacijos paskirtas atstovas (iki 2025 m. kovo 10 d.).

Laurynas Peluritis – Kultūrinių periodinių leidinių asociacijos paskirtas atstovas (nuo 2025 m. gegužės 5 d.).

2025 m. Fonde organizuota 30 Tarybos posėdžių, 6 elektroninės apklausos, priimta 17 Tarybos sprendimų: paskirstytas valstybės finansavimas pareiškėjams: iš viso 9 704 160 Eur. Fondo tarybos sprendimai dėl lėšų skyrimo viešai skelbiami Fondo interneto svetainėje.

Pritarta Taisyklių pakeitimams, parengta Specialioji programa dėl 2025–2027 metais prarastų pajamų, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais, patvirtinta rekomendacija dėl Tarybos narių nusišalinimo tvarkos, Ekspertų darbo reglamento pakeitimai; paraiškos viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų projektams formos pakeitimai; paraiškos viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų veiklai formos pakeitimai; paraiškos viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų stipendijoms formos pakeitimai; projekto finansavimo ir įgyvendinimo sutarties ir jos priedų formos pakeitimai; veiklos finansavimo ir įgyvendinimo sutarties ir jos priedų formos pakeitimai; tiriamosios žurnalistikos stipendijos mokėjimo sutarties formos pakeitimai; stipendijų finansinės ir įgyvendinimo ataskaitos formos pakeitimai; veiklos finansinės ir vykdymo ataskaitų formos pakeitimai; projekto finansinės ir įgyvendinimo ataskaitos formos pakeitimai.

Fondo administracija

Fondui vadovauja direktorius – įstaigos vadovas, atskaitingas Fondo visuotiniam dalininkų susirinkimui ir Fondo tarybai. Į pareigas direktorius skiriamas rengiant viešąjį konkursą, Fondo visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu, 5 metų kadencijai. Per ataskaitinį laikotarpį Fondui vadovavo direktorius Ruslanas Iržikevičius. Direktorius veiklą vykdė ir sprendimus priėmė

vadovaudamasis įstatymų, Fondo įstatų ir kitų teisės aktų suteiktais įgaliojimais. Fondo direktorius 2025 metais funkcijas vykdė pagal pareigybių aprašyme nustatytas funkcijas.

2025 metais buvo organizuotas vienas konkursas darbuotojo, dirbančių pagal darbo sutartį, pareigoms užimti. Konkurso tikslas buvo rasti motyvuotą, kvalifikuotą specialistą, atitinkantį Fondo poreikius bei keliamus reikalavimus. Konkursas buvo vykdomas laikantis teisės aktų reikalavimų, užtikrinant skaidrumą ir lygias galimybes visiems kandidatams.

2025 m. gruodžio 31 d. Fonde buvo 8 pareigybės. Tai atspindi Fondo dalininkų patvirtintą struktūrą ir optimalų darbuotojų skaičių, reikalingą siekiant efektyviai vykdyti veiklą.

6. 2025 m. biudžeto lėšų paskirstymo ir panaudojimo ataskaita

2025 m. iš LR valstybės biudžeto (VB) Fondui skirti asignavimai 10 548 000 Eur – viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų veiklos bei projektų daliniam finansavimui ir administravimui. Pagal iš anksto sudarytą ir patvirtintą metinę 2025 m. sąmatą programoms numatyta 92 proc., o jų administravimui – 8 proc. lėšų.

Fondo veiklai vykdyti buvo panaudoti iš LR valstybės biudžeto skirti asignavimai paslaugoms ir prekėms įsigyti (administravimui numatytos išlaidos). 2025 m. skirti asignavimai iš LR valstybės biudžeto panaudoti ne visi: liko nepanaudota 2 962 Eur projektinių lėšų, kurias į Fondo sąskaitą gražino projekto vykdytojas VšĮ „Artlagamine“ ir 1,39 Eur nepanaudotų asignavimų, skirtų Fondo administravimui.

1 lentelė

Išlaidų ekonominio klasifikatoriaus kodas	Išlaidų pavadinimas	LR valstybės biudžeto 2025 m. patvirtinti asignavimai (Eur)	Panaudoti asignavimai 2025 m. (Eur)
	Išlaidos iš viso	10 548 000,00	10 545 036,61
2.1.1.1.1.01	Darbo užmokestis pinigais	330 000,00	330 000,00
2.1.2.1.1.01	Socialinio draudimo įmokos	5 841,00	5 841,00
2.2.1.1.1.05	Ryšių įrangos ir ryšių paslaugos	2 927,00	2 927,00
2.2.1.1.1.11	Komandiruočių išlaidos	1 902,00	1 901,22
2.2.1.1.1.14	Materialaus ir nematerialaus turto nuomos išlaidos	26 323,00	26 323,00
2.2.1.1.1.16	Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	4 280,00	4 280,00
2.2.1.1.1.17	Ekspertų ir konsultantų paslaugų įsigijimo išlaidos	213 618,00	213 618,00
2.2.1.1.1.21	IT prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	220 712,00	220 711,95
2.2.1.1.1.22	Reprezentacinės išlaidos	1 215,00	1 214,69
2.2.1.1.1.23	Viešinimo išlaidos	31 972,00	31 971,75
2.2.1.1.1.30	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	5 050,00	5 050,00
2.8.1.1.1.02	Kitos išlaidos kitiems einamiesiems tikslams (projektų vykdymui)	9 704 160,00	9 701 198,00
Nepanaudotas likutis (Eur) 2025-12-31		2.963,39	

2024 m. pasirašytos 356 sutartys su viešosios informacijos rengėjais ir (ar) (skleidėjais) ir sumokėta 9 701 198 Eur. Asignavimų paskirstymas tarp programų pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė

	Programos	Turi būti skirta		Pasirašytos sutartys 2025 m.	
		proc.	Pagal finansavimo Taisyklės (Eur)	Pasirašytos sutartys (Eur)	Sutarčių skaičius
1	1KP	21%	2 012 069	2 014 044	75
1.1	Kultūros projektai žiniasklaidoje, 32 %		643 862	641 143	42
1.2	Kultūros periodiniai leidiniai (projektai), 40 %		804 828	802,351	20
1.3	Kultūros periodiniai leidiniai (veikla), 28 %		563 379	570 550	13
2	2R	25 %	2,397 616	2 399 041	134
2.1	Regioninės žiniasklaidos projektai, 35 %		839 166	853 626	70
2.2	Regioninės žiniasklaidos veikla, 65%		1 558 450	1 545 415	64
3	3NTS	13 %	1 283 146	1 280 222	96
3.1	Naujienu, tiriamosios, šviečiamosios žurnalistikos projektai, 93 %		1 193 326	1 191 222	82
3.2	Stipendijos, 7%		89 820	89 000	14
4	4TMD (Tautinių mažumų žiniasklaida ir išėivija)	3 %	331 329	330 853	36
	Tautinių mažumų žiniasklaida (projektai), 47 proc.		155 725	155 876	16
	Tautinių mažumų žiniasklaidos (veikla), 18 proc.		59 639	59 644	5
	Lietuvių išėivijos (diasporos) žiniasklaidos projektai, 35 proc.		115 965	115 333	15
5	5Specialioji programa dėl 2025–2027 m. prarastų pajamų, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais	38 %	3 680 000	3 680 000	15
	Iš viso	100 %	9 704 160	9 704 160	356

Informacija apie įsigytą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą per ataskaitinį laikotarpį. 2025 m. Fondas įsigijo materialaus ir nematerialaus ilgalaikio ir trumpalaikio turto.

Informacija apie Fondo sąnaudas, administracijos darbuotojų darbo užmokestį, atlyginimą Fondo tarybos nariams, ekspertams bei kitas administravimo sąnaudas.

2025 m. pagal 5 programas – 356 viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų projektai. Tuo tarpu 2024 m. pagal 4 programas paremta 329 viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų projektai.

Ataskaitiniu laikotarpiu Fondas nebuvo paramos gavėju nei labdaros teikėju.

7. Renginiai, konsultacijos, susitikimai, mokymai

7.1. Renginiai

Tarptautinė konferencija

Medijų rėmimo fondas 2025 m. lapkričio 19 d. Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje surengė tarptautinę konferenciją „Žiniasklaidos rėmimas: tarp viešojo gėrio ir rinkos logikos“.

Renginio metu ekspertai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos ir Lenkijos diskutavo apie žiniasklaidos rėmimo modelius, jų ateitį ir svarbą greitai kintančiomis rinkos sąlygomis.

Konferencijos akimirkos. Fotografė G. Grigėnaitė

Renginį sudarė šios dalys:

- Pagrindinis pranešimas „**Kodėl parama žiniasklaidai vis dar svarbi rinkos sąlygomis veikiančiame pasaulyje?**“ (prof. dr. Deimanto Jastramskis, VU).
- Diskusija „**Žiniasklaidos rėmimas: viešasis gėris ar privatus verslas?**“ Dalyviai: Filipas Lastovskis (Latvijos DELFI), dr. Marko Ala-Fossi (Tampėres universitetas, Suomija), Vaino Koorberg (Estijos žiniasklaidos įmonių asociacija), Vaiva Žukienė (MRF, Visuomenės informavimo etikos komisija), Rolandas Barysas („Verslo žinios“). Moderavo: doc. dr. Laurynas Peluritis (MRF, VU).
- Pranešimas „**Latvijos žiniasklaidos rėmimo modelio apžvalga**“ (Kārlis Daģilis (Latvijos kultūros ministerija)).

- Diskusija „**Ar galima pasimokyti iš skirtingų šalių žiniasklaidos rėmimo modelių?**“. Dalyviai: Kārlis Dagilis (Latvijos kultūros ministerija), Andres Jõesaar (Estijos kultūros ministerija), Karol Zgódka (Lenkijos kultūros ir nacionalinio paveldo ministerija), Deividas Velkas (Kultūros ministerija), Mikko Grönlund (Turku universitetas, Suomija). Moderavo: prof. dr. Auksė Balčytienė (VDU).

Konferencijoje dalyvavo apie 70 klausytojų, jie aktyviai uždavė klausimus renginio dalyviams, neformaliai bendravo, diskutavo ir mezgė pažintis renginio pertraukų metu.

Renginio įrašą galima rasti [čia](#).

Diskusija

Vilniaus knygų mugėje 2025 m. kovo 1 d. kartu su Kultūros periodinių leidinių asociacija surengta diskusija „Valstybė, kultūra, žiniasklaida ir pinigai“.

Renginyje aptarti visuomenei aktualūs kultūrinės ir bendrai visos žiniasklaidos valstybinio finansavimo aspektai, realybė bei lūkesčiai. Kelti šie klausimai: Kodėl valstybė turi remti meną, kultūrą ir medijas? Kodėl reikia remti kultūrinę ir regioninę žiniasklaidą? Kodėl reikia finansuoti kultūros projektus sėkmingai komerciškai veikiančiose žiniasklaidos priemonėse?

Diskusijoje dalyvavo: poetas ir leidėjas Gytis Norvilas, Kultūros periodinių leidinių asociacijos vadovas Mantas Tamošaitis, naujienų portalo „15min“ direktoriaus pavaduotojas dr. Donatas Večerskis, Medijų rėmimo fondo tarybos pirmininkė Vaiva Žukienė ir profesorė Audronė Nugaraitė. Diskusiją moderavo Medijų rėmimo fondo direktorius Ruslanas Iržikevičius.

Diskusijos metu taip pat pristatytas Medijų rėmimo fondo kartu su Socialinių inovacijų institutu atliktas Lietuvos periodinių kultūrinių leidinių tyrimas.

7.2. Konsultacijos

Fondo darbuotojai nuolat teikia konsultacijas pareiškėjams telefonu, elektroniniu paštu, socialiniuose tinkluose, taip siekiama užtikrinti, kad pareiškėjai gautų visą informaciją, kurios reikia siekiant tinkamai parengti ir pateikti paraišką bei ataskaitas. Pareiškėjai dažnai kreipiasi

prašydami konsultuoti paraiškų pildymo, Taisyklių nuostatų taikymo klausimais. Nuolatinis bendravimas su pareiškėjais padeda ne tik užtikrinti sklandų paraiškų teikimo procesą, bet ir didina pasitikėjimą Fondo veikla bei finansavimo skaidrumu.

7.3. Susitikimai ir tarptautinis bendradarbiavimas

2025 m. Fondo direktorius ir darbuotojai dalyvavo 3 renginiuose ir susitikimuose, kurių pagrindinis tikslas buvo reprezentuoti Fondą, stiprinti jo vaidmenį tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu ir spręsti aktualius bei iššūkių keliančius klausimus.

Dalyvavimas susitikimuose ir renginiuose prisidėjo prie Fondo žinomumo didinimo, bendradarbiavimo ryšių plėtros ir partnerystės tinklų stiprinimo. Per ataskaitinį laikotarpį vyko įvairaus pobūdžio susitikimai – darbo susitikimai, tarybų ir ekspertų grupių posėdžiai, strateginės konsultacijos, susitikimai su partneriais, valstybės institucijų ir tarptautinių organizacijų atstovais, taip pat vieši renginiai, konferencijos ir kitos reprezentacinės veiklos. Susitikimai organizuoti tiek gyvai, tiek nuotoliniu būdu, Lietuvoje ir užsienio šalyse.

Direktorius ne tik atstovavo Fondui įvairiuose susitikimuose, konferencijose, seminaruose, bet ir aktyviai prisidėjo prie teigiamo Fondo įvaizdžio formavimo, Fondo veiklos pristatymo suinteresuotiesiems asmenims ir institucijoms.

Išskirtinis dėmesys buvo skiriamas tarptautiniam bendradarbiavimui. 2025 metais Medijų rėmimo fondo direktorius aktyviai dalyvavo tarptautinėse konferencijose ir forumuose užsienyje, atstovaudamas fondo interesams ir pristatydamas Lietuvos žiniasklaidos politikos, žurnalistikos laisvės bei informacinio saugumo temas tarptautiniame kontekste.

Tarp svarbiausių tarptautinių renginių – dalyvavimas konferencijoje „Forum Krakow: Reliable media in the digital environment – the importance and role of credible, professional media for society and the proper functioning of democracy“, vykusioje Krokovoje (Lenkija). Be to, direktorius dalyvavo tarptautinėse konferencijose ir forumuose Tartu ir Taline (Estija) bei Rygoje (Latvija), kur siekė plėtoti bendradarbiavimą su Baltijos ir Šiaurės šalių žiniasklaidos, akademinų institucijų, pilietinės visuomenės bei viešojo sektoriaus atstovais.

2025 m. Fondas aktyviai stiprino tarptautinį dialogą, pristatydamas MRF modelį įvairių šalių diplomatams, tarptautinėms organizacijoms ir žiniasklaidos ekspertams. Vizitai ir dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose stiprino Medijų rėmimo fondo tarptautinį matomumą, sudarė sąlygas praktinių patirčių mainams ir prisidėjo prie Lietuvos žiniasklaidos ekosistemos aktualijų sklaidos tarptautiniu lygmeniu.

Fondas dalyvavo daugelyje ambasadų renginių, tarp jų Jungtinės Karalystės, JAV, Vokietijos, Izraelio, Indijos, Estijos, Japonijos, Nyderlandų, Lenkijos, Ispanijos, Danijos, Švedijos, Azerbaidžano bei Taivano atstovybių iniciatyvose. Šių susitikimų metu aptarti žiniasklaidos politikos pokyčiai, nepriklausomos žiniasklaidos stiprinimas, informacinio saugumo iššūkiai ir bendradarbiavimo galimybės.

Fondas taip pat pristatė savo veiklą žurnalistų bendruomenėms ir tarptautiniams ekspertams — britų analitikui Edwardui Lucasu, Latvijos kultūros ministrės patarėjui Karlis Digiliui, Lenkijos respublikos Kultūros ir paveldo ministerijos darbuotojams, Ukrainos žurnalistų sąjungos pirmininkui ir žiniasklaidos organizacijų atstovams iš Norvegijos. Fondo veikla sulaukė dėmesio ir tarptautinėje žiniasklaidoje — suteikti interviu Latvijos DELFI, estų Postimees ir Deutsche Welle Akademie.

Dalyvauta tarptautinėse konferencijose ir forumuose, tarp jų Annual Conference on Russia Tartu mieste, Lennart Meri konferencijoje Taline, Rygos konferencijoje ir Krokuvos žiniasklaidos forume. Šiuose renginiuose Fondas pristatė Lietuvos žiniasklaidos rėmimo modelį, dalijosi patirtimi su regioniniais ir Europos partneriais bei stiprino profesinius ryšius, susijusius su žiniasklaidos laisve, atsparumu ir demokratinių procesų stiprinimu.

Siekdama sustiprinti bendravimą su regionų žiniasklaida, Fondo administracija Kretingoje suorganizavo apskritojo stalo susitikimą su Vakarų regiono spaudos leidinių atstovais. Susitikime aptarta Fondo veikla, pasidalyta aktualia informacija ir užmegztas dar glaudesnis ryšys su pareiškėjais. Fondas ir ateityje planuoja rengti tokius susitikimus.

7.4. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis

Nuolat buvo teikiama informacija ir susitikimų metu įvairiais klausimais diskutuojama su ministerijų bei joms pavaldžių institucijų atstovais. Dažniausiai buvo bendradarbiaujama ir diskutuojama su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos prezidentūros kanceliarija, Lietuvos Respublikos vyriausybės kanceliarija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos respublikos Seimo Kultūros komitetu, Lietuvos kultūros taryba, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Tautinių mažumų departamentu, Valstybine mokesčių inspekcija, Lietuvos kino centru, Lietuvos Respublikos Socialdemokratų partijos Kultūros komitetu, Lietuvos medijų taryba, Lietuvos mecenavimo taryba.

2025 metais Medijų rėmimo fondas pasirašė tris bendradarbiavimo sutartis su kitomis institucijomis. Sutartys buvo sudarytos su Tautinių mažumų departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos kino centru bei Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetu. Šios sutartys sudarė prielaidas stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, keitimąsi informacija ir gerosiomis praktikomis, prisidėjo prie efektyvesnio valstybės lėšų panaudojimo bei Fondo veiklos tikslų įgyvendinimo.

Reikšmingai sustiprėjo Medijų rėmimo fondo bendradarbiavimas su Lietuvos kultūros taryba (LKT). Fondo ir LKT atstovai tris kartus susitiko darbo susitikimuose, kurių metu buvo aptariami tarpinstitucinio bendradarbiavimo klausimai, keitimasis informacija, duomenų derinimas, duomenų analizės gerosios praktikos bei aktualūs kultūros politikos ir komunikacijos iššūkiai. Dialogas leido užtikrinti geresnį institucijų veiksmų koordinavimą, didesnę tarpusavio pasitikėjimą ir efektyvesnę valstybės lėšų administravimą.

Taip pat užmegztas bendravimas su Ukrainos žurnalistų sąjunga, Šiaurės ministrų taryba, Norvegijos žiniasklaidos tarnyba.

7.5. Mokymai Fondo pareiškėjams

Fondas parengė žiniasklaidos atstovams skirtą mokomąją vaizdo medžiagą, kurioje pristatomos Fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklės ir paraiškų teikimo techniniai aspektai. Mokomoji medžiaga buvo įrašyta ir paskelbta Fondo interneto svetainėje, užtikrinant pareiškėjams galimybę su ja susipažinti jiems patogiu metu.

Mokomuosiuose vaizdo įrašuose buvo išsamiai pristatyti Fondo administruojamų programų tikslai ir uždaviniai, finansavimo sąlygos, paraiškų rengimo reikalavimai bei nauja paraiškų teikimo platforma. Parengta mokymų medžiaga apėmė 9 atskiras temas pagal skirtingas finansavimo programas. Taip Fondas užtikrino pareiškėjų informavimą ir metodinę pagalbą, sudarydamas sąlygas nuosekliai ir aiškiai susipažinti su finansavimo galimybėmis bei paraiškų teikimo reikalavimais.

Fondas žiniasklaidos atstovams surengė nuotolinius mokymus, kuriuose pristatė Fondo Turinio banką. Mokymų metu buvo pristatyta Turinio banko koncepcija ir paskirtis, apžvelgtas sistemos funkcionalumas ir naudojimo scenarijai, taip pat demonstruota, kaip įkelti turinį rankiniu būdu per naudotojo sąsają, pristatyti alternatyvūs integraciniai sprendimai, „WordPress“ (WP) įskiepis, API integracijos galimybės, dalyviai supažindinti su turinio įgarsinimo funkcionalumu.

„Turinio banko“ mokymų apimtis ir rezultatai: iš viso įvyko 17 nuotolinių „Turinio banko“ mokymų pristatymų, atskiri naujo funkcionalumo pristatymai, skirti naujoms funkcijoms bei esamų funkcijų patobulinimams, daugiau kaip 30 individualių mokymų / konsultacijų pristatymų, pritaikytų konkrečioms naudotojų poreikiams.

7.6. Bendradarbiavimas su pareiškėjais

Fondas pakvietė žiniasklaidos atstovus į susitikimus (diskusijas) su Fondo tarybos nariais ir administracija dėl finansavimo taisyklių nuostatų ir dėl Specialiosios programos sukūrimo. Susitikimų metu buvo aptarti pateikti pasiūlymai ir pastabos.

Suorganizuoti 8 susitikimai šiomis temomis:

- 1) tautinės bendrijos;
- 2) lietuvių išėivija (diaspora);
- 3) kultūrinė žiniasklaida ir kultūros periodiniai leidiniai;
- 4) regioninė žiniasklaida;
- 5) naujienų, tiriamoji, šviečiamoji žiniasklaida.

Įvyko susitikimai su Interneto žiniasklaidos asociacija dėl Specialiosios programos kūrimo. Susitikimų metu buvo išsamiai nagrinėjami žiniasklaidos atstovų pateikti pasiūlymai ir pastabos, aptariami praktiniai planuojamos V programos įgyvendinimo aspektai bei sudarytos sąlygos atviram dialogui tarp Fondo administracijos, Tarybos narių ir pareiškėjų. Gauta grįžtamoji informacija buvo reikšminga rengiant V programos nuostatas.

8. Fondo veiklos tobulinimas

Fondo administracija nuolat analizuoja pareiškėjų siūlymus ir reaguoja į juos, siūlydama pakeitimus Fondo tarybai: 2025 m. Fondas gavo 61 pareiškėjų pasiūlymą dėl Fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklių tobulinimo, taip pat 15 Fondo ekspertų pasiūlymų. Visi pasiūlymai buvo įvertinti Fondo administracijos ir teikti svarstyti Fondo tarybai.

Be to, Fondo administracija aktyviai teikia ir savo pasiūlymus dėl Taisyklių tobulinimo, remdamasi praktikoje identifikuojamomis problemomis, projektų administravimo patirtimi bei siekiu užtikrinti aiškų, skaidrų ir efektyvų Fondo lėšų skyrimo ir administravimo procesą.

Darbas darbo grupėse, komisijose

Fonde aktyviai veikė Tarybos sudarytos darbo grupės, skirtos papildomos Specialiosios programos dėl 2025–2027 m. prarastų pajamų, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais programos parengimui bei Medijų rėmimo fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklių keitimui. Darbo grupė, rengusi papildomą programą, aptarė programos koncepciją, finansavimo logiką ir įgyvendinimo sąlygas. Tuo tarpu Tarybos darbo grupė, atsakinga už Taisyklių keitimą ir tobulinimą, nagrinėjo Taisyklių pakeitimus, administracinių procedūrų tobulinimą ir praktikoje kylančius taikymo klausimus. Darbo grupių veikla prisidėjo prie nuoseklaus, skaidraus ir teisiškai pagrįsto Fondo veiklos modelio stiprinimo.

Siekiant tobulinti Taisykles, atsižvelgdama į visuomenės informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų pateiktas pastabas Fondo taryba 2025 m. birželio 26 d. pateikė Taisyklių pakeitimų projektą Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai. Lietuvos Respublikos kultūros ministras 2025 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. IV-623 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2024 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. IV-176 „Dėl medijų rėmimo fondo finansuojamų projektų teikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtino Tarybos teiktus pakeitimus.

2025 metais Fondo administracija vykdė veiklos efektyvumo peržiūrą, orientuodamasi į taikomų procesų rezultatyvumą ir tobulintinas sritis. Vertinimo metu nagrinėtos šios kryptys: administravimo sąnaudų racionalizavimas, veiklos skaidrumo stiprinimas, vidaus procesų efektyvinimas bei ataskaitų teikimo ir atsiskaitymo procedūrų tobulinimas.

9. Viešoji komunikacija ir elektroninė erdvė

9.1. Komunikacija

Fondas skleidė aktualią informaciją ir gerino savo įvaizdį, pasitelkdamas įvairias komunikacijos formas. Informuojant apie svarbiausias naujienas rengti ir MRF interneto svetainėje skelbti pranešimai žiniasklaidai, pranešimai talpinti BNS naujienų agentūroje.

Aktyviai komunikacijos sklaidai naudoti socialiniai tinklai. Metų eigoje naudotos „Facebook“, „YouTube“ ir „Linkedin“ paskyros bei buvo sukurtos naujos socialinių tinklų „Instagram“, „Tik Tok“, „Spotify“ paskyros. Šiose socialinėse medijose daugėjo aktualaus turinio viešosios informacijos rengėjams ir sklaidėjams.

Taip pat toliau naudotas Fondo naujienlaiškis, kuris tapo svarbia tiesiogine komunikacijos su žiniasklaidos bendruomene priemone. Naujienlaiškis įgalina reguliariai dalytis aktualia informacija apie Fondo veiklą, konkursus, teisės aktų pakeitimus, kvietimus dalyvauti mokymuose, renginiuose, teikti pastabas dėl Taisyklių bei kitais svarbiais klausimais. Taip pat naujienlaiškyje skelbiami pareiškėjams itin aktualūs valstybės finansinės paramos rezultatai.

„MRF tinklalaidė“

Fondas įgyvendino vaizdo tinklalaidžių seriją, kurioje su įvairiais žiniasklaidos lauko ekspertais aptarta fondo veikla, žiniasklaidos rėmimo modeliai, su žiniasklaidos verslu susijusios temos.

Šios tikslinės informacijos sklaida vykdyta nuo 2025 m. spalio 21 d. iki 2026 m. kovo vidurio.

Sukurtos keturios tinklalaidės, 2025 m. paskelbtos trys:

1. Atsparumas dezinformacijai: visuomenės informacinis imunitetas
2. Objektyvumo kaina: kas saugo žiniasklaidą?
3. Nematomas frontas: kultūrinė žiniasklaida šiandien
4. Pasitikėjimo krizė: ekspertai, medijos ir visuomenė (paskelbta 2026 m. sausį)

Siekiant platesnė sklaidos sukurtas turinys viešintas įvairiose platformose. Pilni įrašai vaizdo formatu talpinti MRF paskyroje „YouTube“, garso įrašai talpinti MRF paskyroje „Spotify“. Trumpi vaizdo įrašai talpinti „YouTube“, „Instagram“ ir „Facebook“ paskyrose. Prie jų pateikiama nuoroda į pilną vaizdo įrašą. Keturi ilgi vaizdo įrašai bendrai pasiekė 741 peržiūrą. Trumpi vaizdo įrašai bendrai pasiekė 18 044 peržiūras.

Bendravimas su pareiškėjais

Fondo darbuotojai aktyviai reagavo į daugybę pareiškėjų užklausų. Daugiausia užklausų sulaukta dėl konkurso, Taisyklių nuostatų, paraiškų pildymo.

9.2. Paraiškų administravimo procesų skaitmenizavimas

2025 m. finansavimo paraiškos buvo teikiamos, ekspertinis paraiškų vertinimas atliekamas elektroniniu būdu per „GoodGrants“ informacinę sistemą. Visgi išryškėjo turimos sistemos ribotumai: ribotos paraiškų formatavimo, duomenų eksportavimo galimybės, elektroninio parašo integracijos nebuvimas, netinkamumas ataskaitų pateikimui, galimybių integruoti su kitomis MRF sistemomis nebuvimas ir kt.

Kadangi turima sistema neatitinka įstaigos poreikių, metų pabaigoje pradėta kurti nuosava informacinė sistema, kuri apims galimybes sistemoje pateikti paraiškas finansavimui, sutarčių pasirašymui, ataskaitų pateikimui, analitinius įrankius, sąsajas su MRF Turinio banku ir kt.

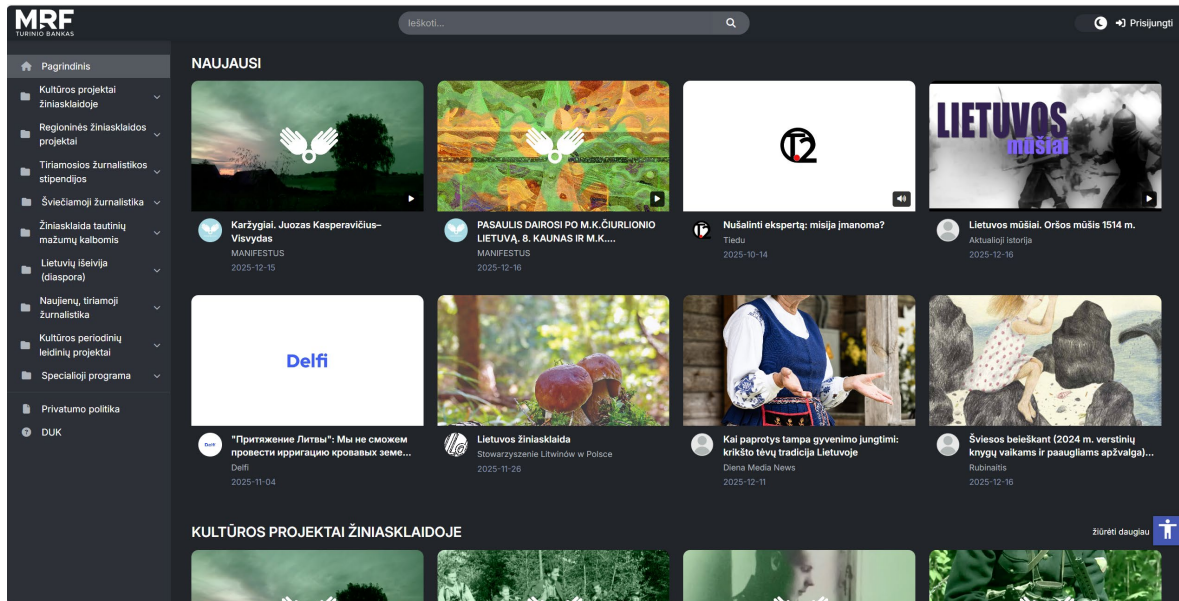
9.3. Fondo turinio bankas

Valstybės iš dalies finansuojamas turinys turi būti lengvai prieinamas visiems gyventojams. Siekdamas įgyvendinti Taisyklių nuostatas, pagal kurias turi būti užtikrinamas Fondo skirtą finansavimą gavusių projektų turinio prieinamumas, Fondas 2024 m. sukūrė centralizuotą internetinę platformą, skirtą efektyviai kaupti ir valdyti turinį – Turinio banką (<https://mrftb.lt>).

Šioje platformoje 2025 m. buvo pateikiamas Fondo skirtą finansavimą gavusių projektų turinys. Tai vaizdo, garso ir teksto turinio valdymo bei saugojimo sistema, į kurią naudotojai, t. y. viešosios informacijos skleidėjai ir rengėjai, gavę Fondo finansavimą ir pasirašę su Fondu sutartis, įkelia vaizdo įrašus, garso failus ir teksto dokumentus, valdo ir priskiria kategorijoms turinį, įkelia jo aprašymus.

2025 m. Fondas tobulino esamą platformą, įgyvendinti šie patobulinimai:

- Sukurtas turinio importavimo modulis, leidžiantis įkelti straipsnius naudojant tiesioginę nuorodą. Dirbtinis intelektas automatiškai apdoroja gautą turinį ir pritaiko jį pagal svetainės struktūrą: pašalina reklaminius blokėlius, komentarus, nereikalingus HTML elementus, suformuoja švarų ir nuoseklų tekstą. Be to, sistema automatiškai įkelia pagrindinę iliustraciją, optimizuoja vaizdus ir sugeneruoja SEO informaciją (pavadinimą, meta aprašymą, žymas).
- Sukurtas techninis sprendimas, automatiškai priskiria autoriaus logotipą kaip pagrindinę iliustraciją. Sprendimas užtikrina, kad turinys būtų įkeltas nuosekliai, laikantis svetainės struktūros ir vizualinių standartų.
- MRF WP įskiepio ir API automatizacijos darbai: turinio įkėlimas į Turinio banką be automatinio įgarsinimo (RU, PL), simbolių skaičiuoklės integracija, patobulintas klaidų atvaizdavimas, pritaikytas „News Processor“ modulis ir automatinis skiemenavimo ženklų pašalinimas.

MRF Turinio banko interneto svetainės ekrano nuotrauka

Vienoje platformoje yra saugomas visas Fondo finansuotų projektų ir veiklos turinys, kurį tikslinė auditorija – asmenys skaitantys lietuvių, lenkų, rusų kalbomis, taip pat asmenys su negalia – gali skaityti, žiūrėti, klausyti, po jį naršyti naudodamiesi paieškos langeliu, leidžiančiu rasti turinį pagal raktinius žodžius, etiketes ar metaduomenis. Turinio bankas suteikia galimybę įgarsinti visą Fondo finansuojamą skaitmeninį turinį Turinio banke.

2025 m. Turinio banko rezultatai:

- Paskelbta įrašų: 6 343
- Aktyvūs vartotojai, kurie kelia turinį: 150
- Įgarsintų simbolių apimtis: 56 244 769
- Per mėnesį Turinio bankas vidutiniškai sulaukia apie 200 000 peržiūrų

9.4. Prieinamumo asmenims su negalia didinimas

2024 m. Fondas, siekdamas didinti informacijos prieinamumą, užtikrinti lygiavertes galimybes asmenims su negalia ir įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/882 dėl tam tikrų gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų nuostatas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad neįgalieji turėtų geresnę prieigą prie produktų ir paslaugų ES rinkoje, įsigijo specializuotą kalbos sintezės sprendimų paslaugą. Šiuo metu ji taikoma Turinio banke ir Regionų skaitmeninėje platformoje.

Kalbos sintezė – tai dirbtinio intelekto ir natūralios kalbos apdorojimo pagrindu veikianti technologija, kuri parašytą tekstą paverčia į natūraliai skambantį balsą. Tai itin svarbi priemonė žmonėms, kurie negali skaityti įprasto teksto dėl regos sutrikimų. Šis projektas yra dar vienas svarbus žingsnis kuriant įtraukesnę ir prieinamesnę aplinką visiems žmonėms, nepriklausomai nuo jų fizinių galimybių.

2025 m. kalbos sintezė buvo pilnai integruota Turinio banke, leidžiant asmenims su regos negalia pasiekti Fondo finansuojamą turinį. Apie pusėje Fondo finansuojamų viešosios

informacijos rengėjų ir skleidėjų internetinių svetainių buvo integruotas įskiepis, leidžiantis automatiškai įgarsinti Fondo remiamą turinį. Kiti tai galėjo padaryti Turinio banke nemokai.

2025 m. gruodžio mėnesį Fondas bendrai su Vilniaus universitetu pradėjo kurti kalbos sintezatorių. Jis pakeis dabar naudojamą kalbos sintezatorių ir suteiks galimybę įgarsinti ne tik Fondo remiamą turinį, bet taip pat galės būti taikomas regioninės žiniasklaidos interneto svetainėse gerinant prieinamumą.

Fondas planuoja toliau investuoti į inovatyvius sprendimus, kurie padėtų mažinti atskirtį ir stiprinti visų visuomenės narių lygiavertes galimybes.

9.5. Skaitmeninė platforma regioninėms bei mažoms viešosios informacijos priemonėms

2025 m. toliau vystyta Fondo skaitmeninė platforma regioninei žiniasklaidai ir kitoms mažosioms redakcijoms. Projektu siekiama stiprinti vietinės žiniasklaidos sklaidą, skatinti bendruomenių įsitraukimą ir užtikrinti informacijos prieinamumą mažesniuose miestuose bei kaimo vietovėse.

Ši iniciatyva gimė iš poreikio suteikti regionų redakcijoms šiuolaikiškus įrankius, leidžiančius efektyviau kurti, publikuoti ir platinti aktualią informaciją. Fondo platforma taps vieninga erdvė, kurioje mažosios žiniasklaidos priemonės galės lengviau pasiekti auditoriją ir gauti techninę bei metodinę pagalbą. Skaitmeninė platforma bus svarbus žingsnis stiprinant regioninę žiniasklaidą ir skatinant informacijos prieinamumą regionuose. Fondas siekia sukurti aplinką, kurioje mažosios viešosios informacijos priemonės galėtų ne tik išlikti, bet ir tvariai augti, prisidėti prie demokratinę idėjų sklaidos ir užtikrinti, kad vietinės naujienos pasiektų platesnę auditoriją.

Kartu su platforma parengtas „MRF WP“ (WordPress) modulių rinkinys – tai funkcijos, kurias redakcijos galės įsijungti savo svetainėse pagal poreikį. Rinkinys apima pagrindinius sprendimus regioninių redakcijų kasdieniams poreikiams: auditorijos įtraukimui (apklausos ir balsavimai), tvariam pajamų modelių palaikymui (prenumeratos, aukojimas, skelbimų skiltis), turinio sklaidai ir bendradarbiavimui (dalinimasis su kitais portalais), veiklos stebėsenai (vidinė statistika), turinio rengimo efektyvinimui (DI pagalbininkas) bei spausdintų/leidinių turinio perkėlimui į skaitmeninę erdvę (PDF/PUB importavimas).

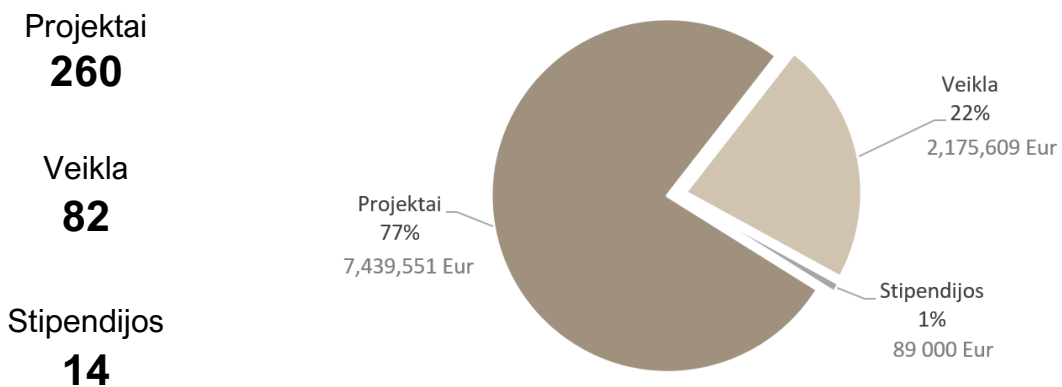
2026 m. planuojama perkelti į platformą mažiausiai 12 regioninių bei mažųjų viešosios informacijos priemonių interneto svetaines.

10. 2025 m. skirtos Valstybės paramos analizė

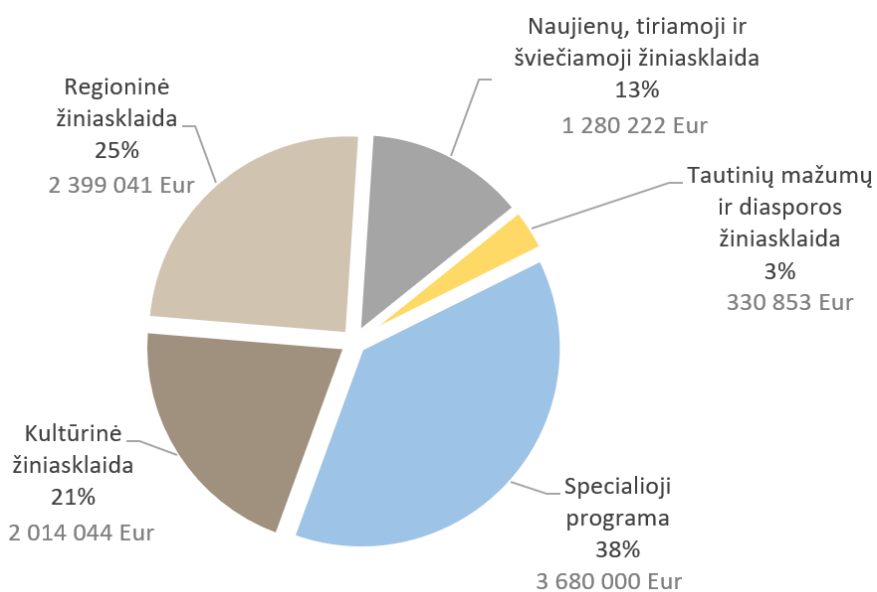
10.1. Bendra apžvalga

Paskirstyta	Finansuotos paraiškos	Paskirstytos lėšos 2025 m. padidėjo ¹ palyginti su 2024 m.
9 704 160 Eur	356	63,6 proc.

Finansavimo pasiskirstymas pagal paraiškų tipą:

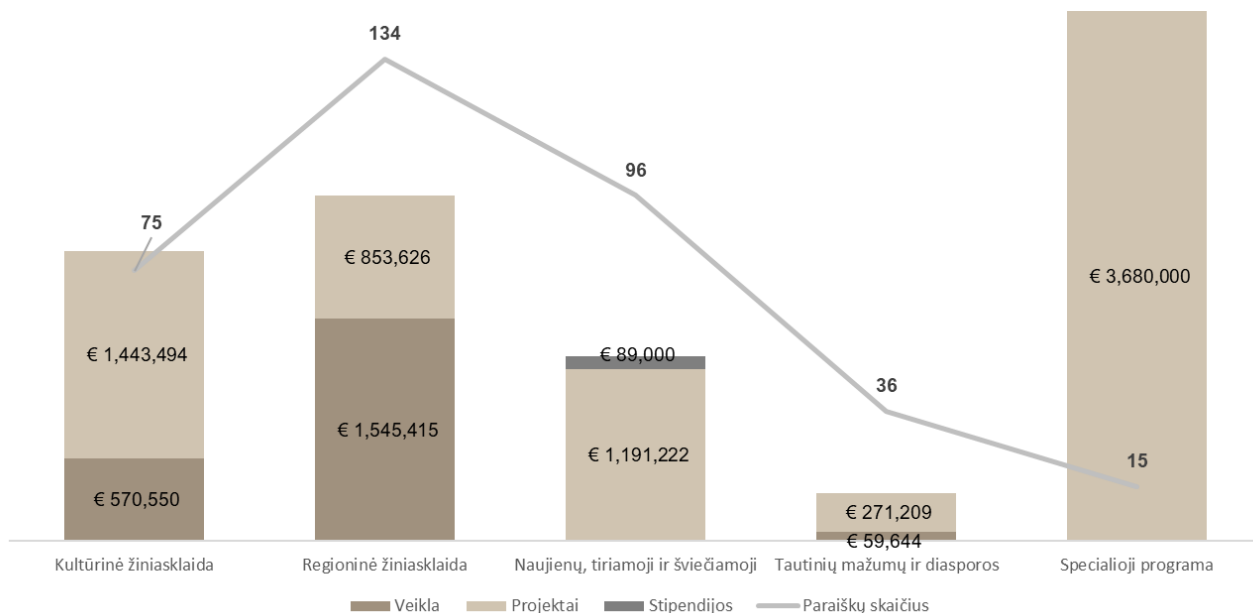
Finansavimo lėšų pasiskirstymas tarp programų:

¹ Sukurta nauja Specialioji programa, kurioje paskirstyta 3 680 000 Eur

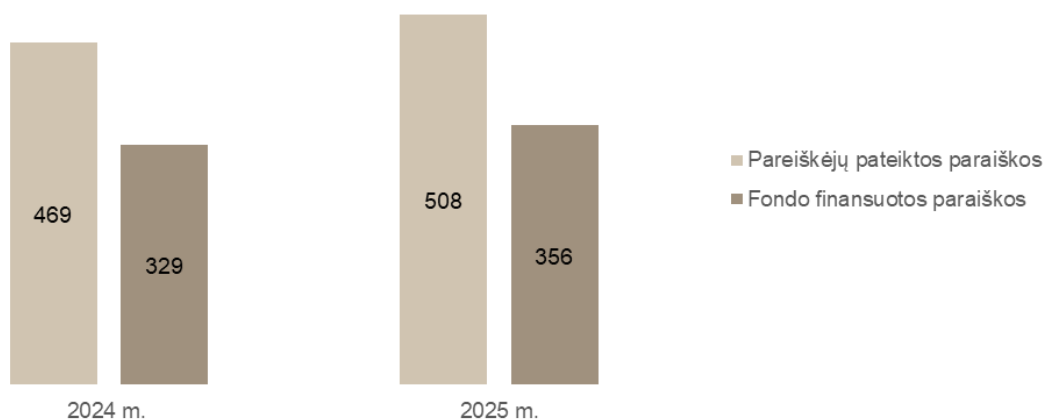
Finansavimo pasiskirstymas programose:

Medijų rėmimo fondo paskirstytas finansavimas

Pastebimas augantis finansavimo poreikis. Palyginimas su 2024 m., lyginamos visos pareiškėjų pateiktos paraiškos su Fondo finansuotomis paraiškomis:

Pareiškėjų pateiktų ir Fondo finansuotų paraiškų kiekis (2024–2025 m.)

Augant paraiškų skaičiui ir didėjant prašomoms sumoms, dalyje programų didėja finansavimo poreikis. Tautinių mažumų ir išeivijos žiniasklaidos programoje finansavimo poreikio patenkinimas išlieka itin žemas lyginant su kitomis programomis.

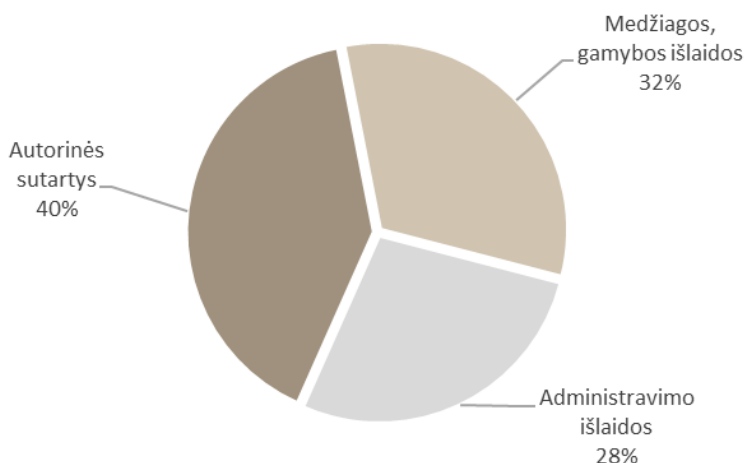
Toliau pateikiamas finansavimo procentas nuo prašytos sumos visose pateiktose paraiškose:

	2024 m.	2025 m.
Kultūrinė žiniasklaida	61%	44%
Regioninė žiniasklaida	59 %	52%
Naujienu, tiriamoji ir šviečiamoji žiniasklaida	40 %	42%
Tautinių mažumų ir išeivijos žiniasklaida	20 %	22%
Specialioji programa dėl azartinių lošimų reklamos nuostatų	-	85%

Projektų finansinių ataskaitų analizė rodo, kad **projektų išlaidų sudėtis skiriasi pagal programas**. I-IV programose daugiausiai (apie 60-70 proc.) išleidžiama autoriniams atlyginimams. Tuo tarpu V-oje programoje daugiausiai – medžiagoms ir gamybai (apie 50 proc.), administravimo išlaidoms 36 proc., o autorinėms sutartims tik 14 proc.

Bendra išlaidų sudėtis įgyvendinant projektus pateikiama grafike. Projektuose autoriniams atlyginimams skiriama 40 proc. (2 990 457 Eur). Kitoms išlaidoms skiriama šiek tiek mažiau nei trečdalis išlaidų: medžiagoms, gamybai – 2 387 100 Eur, administravimui – 2 052 832 Eur.

Visų įgyvendintų projektų išlaidų sudėtis

Veiklos finansavime visose programose didžiąją dalį išlaidų sudaro redakcijos etatinių kūrybinių darbuotojų apmokėjimas (apie 60 proc. kultūros ir regionų programose ir 47 proc. – tautinių mažumų žiniasklaidoje), viso – 1 374 523 Eur.

Analizuojant projektų įgyvendintojų indėlį į projektus, paaiškėjo, kad 35 (t. y. 14 proc.) iš 260 projektų įgyvendintojų prie projektų prisidėjo mažiau nei 20 proc.

10.2. Veiklos finansavimas

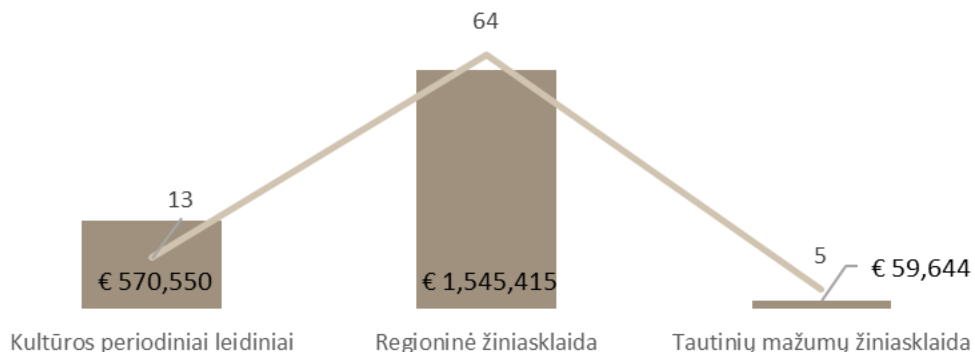
Remiantis Taisyklių nuostatomis, valstybės parama veiklai 2025 m. buvo numatyta kultūros periodiniams leidiniams, regioninės programos spaudai, televizijai bei radijui ir tautinių mažumų žiniasklaidai. Veiklai finansuoti skirta penktadalis fondo biudžeto (22 proc.), 2 175 609 eurų.

Paskirstyta	Finansuotos veiklos	Paskirstytos lėšos 2025 m. padidėjo palyginti su 2024 m. ²
2 175 609 Eur	82	13 proc.

Kultūros periodinių leidinių veiklai skirta 570 550 Eur, regioninei spaudai, TV, radijui – 1 545 415 Eur, tautinių mažumų veiklai – 59 644 Eur.

Finansavimo pasiskirstymas pagal programas ir finansuotų paraiškų skaičius:

Veiklos projektų skaičius ir skirtos sumos programose

Vidutiniškai vienos žiniasklaidos priemonės veiklai skirta suma pagal programas:

Kultūros periodiniai leidiniai	Regioninė žiniasklaida	Tautinių mažumų žiniasklaida
43 888 Eur	24 147 Eur	11 929 Eur

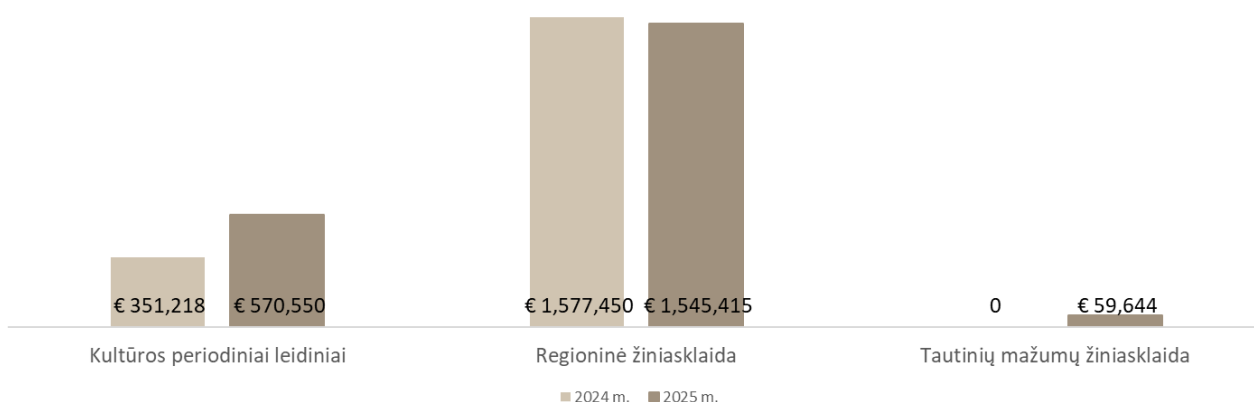
Lyginant veiklos finansavimą su 2024 m., augo³ finansavimas kultūros periodinių leidinių veiklai, o finansuotų projektų skaičius paaugo minimaliai, nuo 12 iki 13. Regionams paskirstyta šiek tiek mažiau⁴, tuo tarpu finansuotų pareiškėjų skaičius augo nuo 59 iki 64. Tautinių mažumų žiniasklaidos veikla 2024 m. nebuvo finansuota.

² 2024 m. nebuvo finansuojama Tautinių mažumų žiniasklaidos veikla.

³ Tai lėmė išaugęs redakcijų kūrybinių darbuotojų skaičius ir augusi minimali mėnesinė alga.

⁴ Nebuvo pasirašyta sutartis su vienu pareiškėju. Lėšos perkeltos į regionų projektus.

Veiklos finansavimo 2024 m. ir 2025 m. palyginimas

10.2.1. Kultūros periodinių leidinių veiklos finansavimas

Parama veiklai kultūros periodiniams leidiniams buvo skiriama pagal patvirtintas formules:

$$P1 = MMA \times D \times M \times 80\%$$

MMA – minimalus mėnesinis atlygis

D – kūrybinių redakcijos darbuotojų etatų skaičius

M – mėnesių skaičius

$$P2 = [X \times T1 \times T1/T2] \times N \times 90\%$$

X – vidutinis leidinio numerio tiražo spausdinimo įkainis

T1 – leidinio vidutinis metinis (n) tiražas

T2 – leidinio vidutinis metinis (n-1) tiražas

N – leidinio numerių skaičius einamaisiais metais

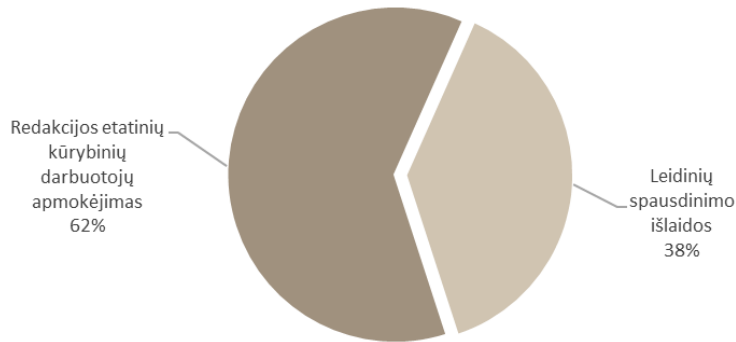
Kultūros periodinių leidinių veiklai pateikta 18 paraiškų, 2 neatitiko administracinių reikalavimų, 16 paraiškų pateikta ekspertų individualiam vertinimui. Ekspertų individualaus paraiškų vertinimo metu dviejų paraiškų vertinimai nesurinko minimalaus 50 balų vidurkio.

Parama skirta 13 kultūros periodinių leidinių, jiems pagal formulę paskirstyti 570 550 Eur. Skirtos sumos nuo 19 469 Eur („Sunra“) iki 73 400 Eur („Literatūra ir menas“), vidutiniškai vienam leidiniui – 43 888 Eur.

Pradėjus remti veiklą, išsaugo kultūros periodinių leidinių kūrybinių darbuotojų skaičius. 2024 m. bendrai buvo 26 etato, o 2025 m. – 35,3 etato, taigi skaičius išaugo 35,8 proc. Pasinaudamos Fondo finansavimu redakcijos turėjo galimybę priimti dirbti daugiau darbuotojų – tai užtikrina stabilesnę redakcijų veiklą. Bet to, prie veiklai skirstos sumos prisidėjo ir išaugusi minimali mėnesinė alga.

Pasirašytos visos sutartys su finansavimą gavusiais pareiškėjais. Pasibaigus metams visi paramą veiklai gavusieji pateikė lėšų panaudojimo ataskaitas. Iš veiklai gautų lėšų 61,7 proc. (351 890 Eur) panaudota kūrybinių darbuotojų darbo užmokesčiui, 38,3 proc. (218 660 Eur) – leidinių spausdinimui.

Kultūros periodinių leidinių veiklos išlaidų sandara

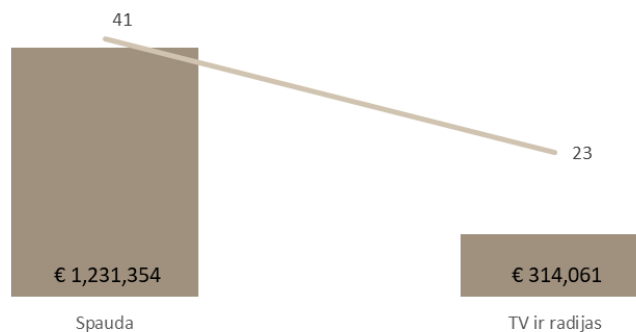

10.2.2. Regioninių leidinių, TV, radijo veiklos finansavimas

Į Regioninės žiniasklaidos veiklos finansavimo paprogramę pateiktos 66 paraiškos. Kadangi pagal formulę paskaičiuota suma viršijo sąmatoje numatytą sumą, pareiškėjams skirta 32 proc. pagal formulę numatytos sumos.

Bendrai finansuota 64 pareiškėjų veikla, skirta 1 545 415 Eur.

Finansuotų regioninės spaudos ir TV ar radijo veiklos paraiškų skaičius ir bendrai skirtos sumos

Regioninės spaudos finansavimas

Parama veiklai regioniniams spaudos leidiniams skaičiuojama pagal patvirtintą formulę:

$$P1 = MMA \times D \times M \times X$$

MMA – minimalus mėnesinis atlygis

D – redakcijos kūrybinių darbuotojų etatų skaičius ($D \leq 5$)

M – mėnesių skaičius

X – procentinis dydis pagal darbuotojų etatų skaičių (D)

$$P2 = [X \times T1 \times T1/T2] \times N \times 50\%$$

X – vidutinis leidinio numerio tiražo spausdinimo įkainis

T1 – leidinio vidutinis metinis (n) tiražas

T2 – leidinio vidutinis metinis (n-1) tiražas

N – leidinio numerių skaičius einamaisiais metais

Gautos 43 paraiškos, dvi iš jų neatitiko administracinių reikalavimų. Ekspertinio vertinimo metu visos paraiškos surinko reikiamą balų vidurkį ir leidiniams pagal formulę paskaičiuotas finansavimas.

Veiklos finansavimas suteiktas 41 pareiškėjams, bendrai skirta suma – 1 231 354 Eur.

Skiriamos sumos – nuo 11 673 Eur („Šilutės naujienos“) iki maksimalios 40 000 Eur sumos, kurią gavo 4 pareiškėjai. Vidutiniškai vienam leidiniui – 30 033 Eur.

Pasirašytos sutartys su finansavimą veiklai gavusiais pareiškėjais. Pasibaigus metams visi paramą veiklai gavusieji pateikė lėšų panaudojimo ataskaitas. Iš veiklai gautų lėšų 62,4 proc. (768 661 Eur) panaudoti kūrybinių darbuotojų darbo užmokesčiui, 37,6 proc. (462 693 Eur) – leidiniams spausdinti.

Regioninės spaudos veiklos išlaidų sandara

Regioninės TV ir radijo finansavimas

Parama veiklai regioninėms televizijoms ir radijo stotims skaičiuojama pagal formulę:

$$P1 = MMA \times D \times M \times X$$

MMA – minimalus mėnesinis atlygis

D – redakcijos kūrybinių darbuotojų etatų skaičius ($D \leq 5$)

M – mėnesių skaičius

X – procentinis dydis pagal darbuotojų etatų skaičių (D)

$$P3 = \Sigma \times 50\%$$

Σ – paslaugų, susijusių su televizijos, radijo signalo / įrangos / duomenų siuntimu / perdavimu / talpinimu, suma

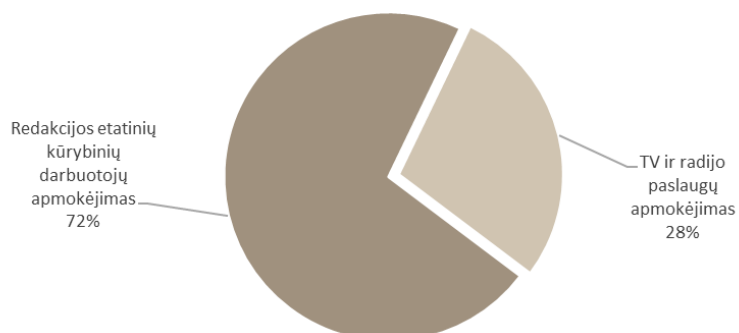
Pateiktos 23 paraiškos, visos jos atitiko administracinius reikalavimus ir buvo pateiktos ekspertų individualiam vertinimui. Administracinės patikros metu, po patikslinimų, visos paraiškos atitiko administracinius reikalavimus. Visi pareiškėjai pateikė ne tik paraiškas, bet išlaidas pagrindžiančius dokumentus, pagal kurias apskaičiuojamas šiems metams skiriamas finansavimas. Visos pateiktos sąskaitos patikrintos. Netinkamos sumos atimtos. Dauguma pareiškėjų turėjo tikslinti papildomus finansinius dokumentus.

TV ir radijo stočių veiklai skirta 314 061 Eur. Skiriamos sumos – nuo 4 697 (UAB „Radijo pulsas“) iki 30 728 Eur (VšĮ „Marijampolės televizija“); vidutiniškai vienai priemonei – 13 655 Eur.

Pasirašytos visos sutartys su finansavimą veiklai gavusiais pareiškėjais. Metų eigoje vienas veiklos vykdytojas (UAB „Interbanga“ radijas „EXTRA FM“) atsisakė dalies finansavimo (4326 Eur), ši suma buvo paskirstyta dviem Regionų programos projektams.

Veiklos įgyvendintojai pateikė įgyvendinimo ir finansines ataskaitas. Iš veiklai gautų lėšų 71,9 proc. (225 703 Eur) panaudoti kūrybinių darbuotojų darbo užmokesčiui, 28,1 proc. (88 358 Eur) – paslaugoms, susijusioms su televizijos, radijo signalo, įrangos, duomenų siuntimu ar perdavimu, talpinimu, padengti.

Regioninės TV ir radijo veiklos išlaidų sandara

10.2.3. Tautinių mažumų veiklos finansavimas

Parama Tautinių mažumų žiniasklaidos veiklai skaičiuojama pagal patvirtintas formules.

Formulė spaudai:

$$S1 = MMA \times D \times M$$

MMA – minimalus mėnesinis atlygis (Eur)

D – redakcijos kūrybinių darbuotojų etatų skaičius ($D \leq 5$)

M – mėnesių skaičius

$$S2 = K \times N \times T \times 50\%$$

K – vidutinė leidinio numerio tiražo spausdinimo kaina, Eur

N – leidinio numerių skaičius per metus

T – leidinio vidutinis metinis tiražas

Formulė televizijai ir radijui:

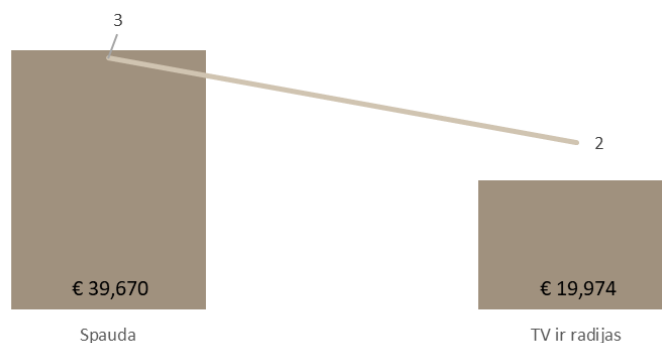
Finansuojama suma [S3]:

$$S3 = \Sigma \times 50\%$$

Σ – paslaugų, susijusių su televizijos, radijo signalo / įrangos / duomenų siuntimu / perdavimu / talpinimu, suma, Eur

Gautos 5 paraiškos, visos jos atitiko administracinius reikalavimus ir joms skirtas finansavimas. Paprogramės rėmuose paskirstyti 59 644 Eur.

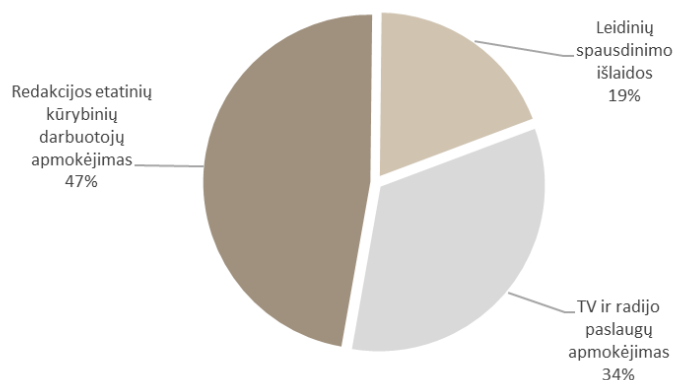
Finansuotų tautinių mažumų spaudos ir TV ar radijo veiklų skaičius ir bendrai skirtos sumos

Skirtos sumos nuo 8 394 Eur (D. Jankelaitienės individualios įmonės laikraščio „Šalčia“) iki 16 268 Eur („Kurier Wilenski“), vidutiniškai vienam leidiniui – 11 929 Eur.

Visi veiklai finansavimą gavę pareiškėjai už gautas lėšas atsiskaitė pateikdami nustatytos formos ataskaitas. Iš veiklai gautų lėšų 47,4 proc. (28 268 Eur) panaudota kūrybinių darbuotojų darbo užmokesčiui, 19,1 proc. (11 402 Eur) – leidinių spausdinimui, 33,5 proc. (19 974 Eur) – paslaugoms, susijusioms su televizijos, radijo signalo/įrangos/duomenų siuntimui/perdavimu, talpinimu, padengti.

Tautinių mažumų žiniasklaidos veiklos išlaidų sandara

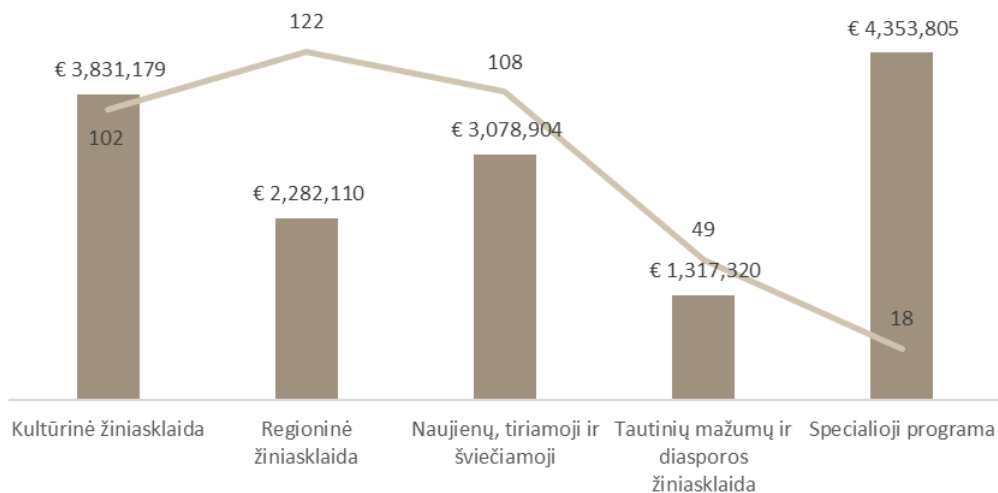
10.3. Projektų finansavimas

2025 m. projektai buvo finansuojami penkiose programose.

Paskirstyta	Finansuota projektų	Paskirstytos lėšos 2025 m. padidėjo ⁵ palyginti su 2024 m.
7 439 551 Eur	260	107 proc.

2025 metų konkursuose viešosios informacijos rengėjai pateikė 399 paraiškas. I programoje – 102, II – 122, III – 108, IV – 49, V – 18 (duomenys prieš administracinę patikrą).

Pateiktų projektų skaičius ir prašomas finansavimas

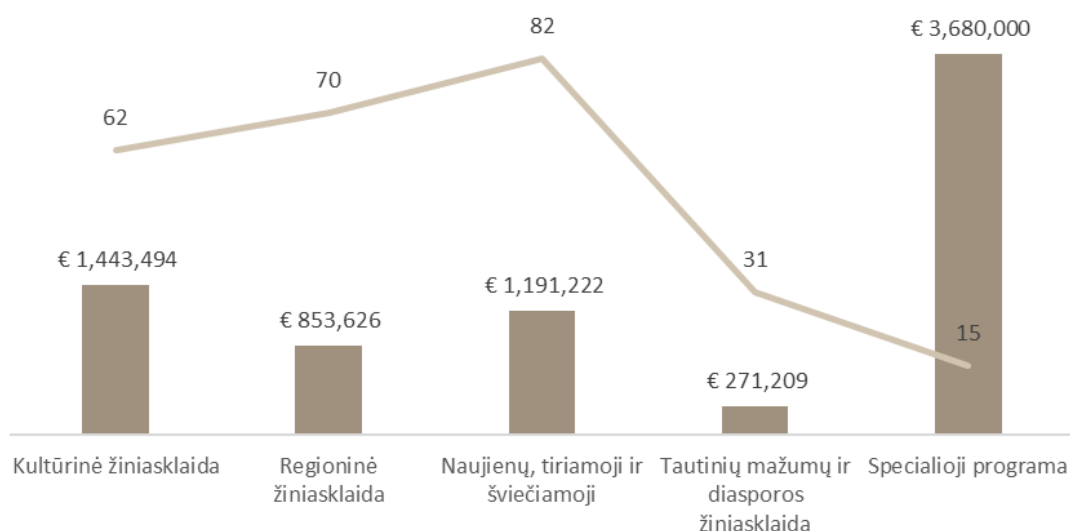
I programos projektams įgyvendinti iš MRF prašyta pagal programas: I – 3 831 179 Eur, II – 2 282 110 Eur, III – 3 078 904 Eur, IV – 1 317 320 Eur, V – 4 353 805 Eur.

Vidutiniškai vienam I programos projektui buvo prašoma 37 561 Eur, II – 18 706 Eur, III – 28 508 Eur, IV – 26 884 Eur, V – 241 878 Eur. Projektų kaina priklauso nuo projektų apimties, priemonių, kuriomis jie bus vykdomi, tačiau, net ir į tai atsižvelgus, akivaizdu, kad regioniniai projektai yra pigesni.

2025 metų konkursuose paremta 260 projektų. Paremtų projektų skaičius pagal programas: I - 62, II - 70, III - 82, IV - 31, V – 15.

⁵ Sukurta nauja Specialioji programa, kurioje paskirstyta 3 680 000 Eur

Paremtų projektų skaičius ir skirtas finansavimas

I programai skirta 1 443 494 Eur, II – 853 626 Eur, III – 1 191 222 Eur, IV – 271 209 Eur, V – 3 680 000 Eur.

Vidutiniškai vienam I programos projektui skirta 23 282 Eur, II – 12 195 Eur, III – 14 527 Eur, IV – 8 749 Eur, V – 245 333 Eur.

Tarp 2025 m. finansuotų projektų 4 buvo startuoliai. Du iš jų buvo Naujienu, tiriamosios ir šviečiamosios žiniasklaidos programoje.

2025 m. finansuotų startuolių skaičius programose

10.3.1. I programa. Kultūros žiniasklaidos ir kultūros periodinių leidinių projektai

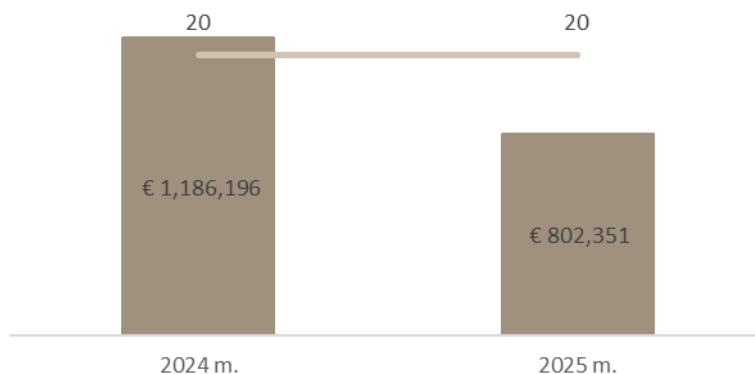
Kultūros žiniasklaidos ir kultūros periodinių leidinių programą sudaro dvi paprogramės: Kultūros periodinių leidinių ir Kultūros projektų žiniasklaidoje.

Kultūros periodiniai leidiniai

Kultūros periodinių leidinių programai pateiktos 25 paraiškos. Viena paraiška neatitiko reikalavimų ir nebuvo teikta toliau svarstyti, vieno projekto ekspertinis vertinimas nesiekė 50 balų. Finansavimas skirtas 20 projektų. Jiems skirta 802 351 Eur.

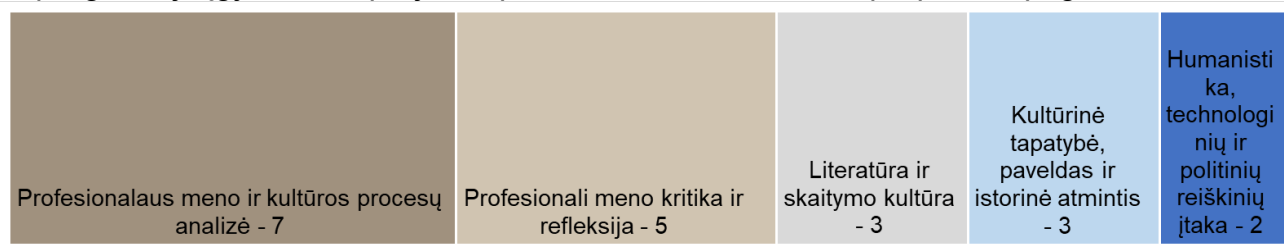
Lyginant su 2024 m. finansuota tiek pat projektų, tačiau jiems skirtas mažesnis finansavimas.

Paremtų Kultūros periodinių leidinių projektų skaičius ir skirtas finansavimas

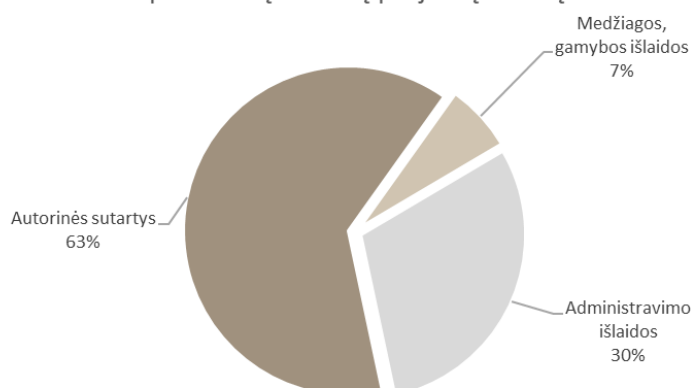
Projektams skirtos sumos nuo minimalios 8 000 Eur (Lietuvos muziejų asociacija) iki 90 000 Eur (VšĮ „Literatūra ir menas“). Vidutiniškai paprogramės projektams skirta 40 118 Eur.

Paprogramėje įgyvendinti projektai preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Didžioji dalis projektams 2025 m. gauto finansavimo panaudota kūrybiniam darbui (autorinėms ir kitoms sutartims apmokėti) – 507 092 Eur (63,2 proc.); už gamybą ir paslaugas sumokėta 53 350 Eur (6,6 proc.); administravimui išleista 241 908 Eur (30,1 proc.). Iš administravimui skirtų lėšų didžiausią dalį sudarė darbo užmokestis – 88,9 proc. (241 908 Eur).

Kultūros periodinių leidinių projektų išlaidų sandara

Tuo tarpu 2024 m. gauto finansavimo panaudota kūrybiniam darbui – 694 126 Eur (58 proc.); už gamybą ir paslaugas sumokėta 137 040 Eur (12 proc.); administravimui išleista 355 030 Eur (30 proc.). Iš administravimui skirtų lėšų didžiausią dalį sudarė darbo užmokestis – 85 proc. (302 652 Eur).

Pareiškėjams pateikus ataskaitas, nustatyta, kad 2025 m. 6 projektų vykdytojai projektui skyrė mažiau nei 20 proc. savo ar iš kitų finansavimo šaltinių gautų lėšų. Fondo parama šiems projektams yra didesnė nei 80 proc.:

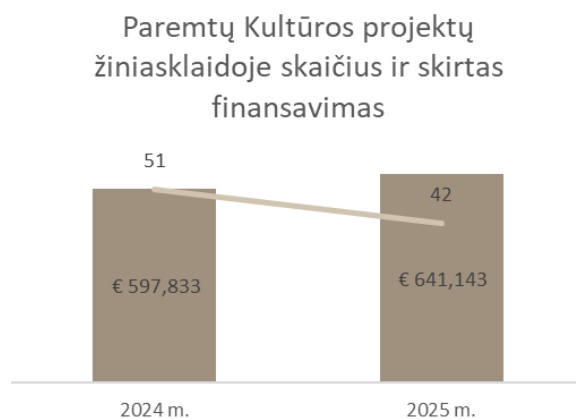
	Viešosios informacijos rengėjas	Projekto pavadinimas	Fondo indėlis į projektą (proc.)
1	Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyrius	Augu skaitydamas, skaitydamas – augu	82.1
2	Lietuvos muziejų asociacija	Kultūros tiltas į ateitį: muziejai ir visuomenė	83.9
3	VšĮ „Metai“	2025-ieji literatūros „Metai“	84.0
4	VšĮ „Teatro gatvė“	Lietuvos ir pasaulio scenos menai	85.0
5	Asociacija „Krantų redakcija“	Kultūrų ir kartų dialogai	85.9
6	VšĮ „Dailininkų sąjungos leidykla“	Meno ir akademinio pasaulio sankirtos	88.6

Nė viename projekte administravimui skirta procentinė dalis neviršijo 50 proc.

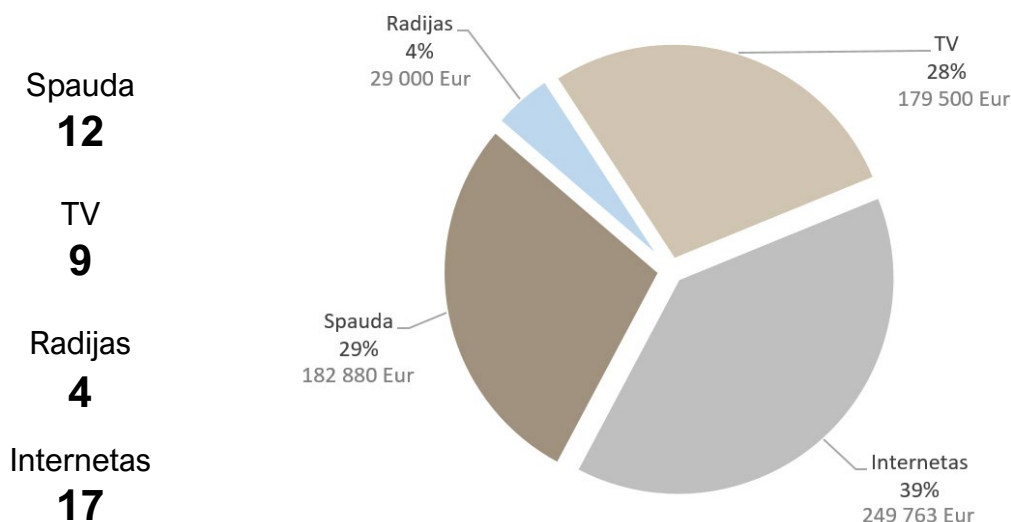
Kultūros projektai žiniasklaidoje

Kultūros projektų žiniasklaidoje paprogramei pateiktos 77 paraiškos. Administracinės atitikties patikrinimo metu nustatyta, jog 5 paraiška neatitinka reikalavimų, jos ekspertams nebuvo teikiamos. 3 projektų ekspertų vertinimo balų vidurkis nesiekė 50. Finansavimas skirtas 42 projektams. Skirta suma – 641 143 Eur.

Lyginant su 2024 m. finansuota mažiau projektų, tačiau jiems bendrai skirtas šiek tiek didesnis finansavimas.

Finansuoti projektai pagal medijos tipus:

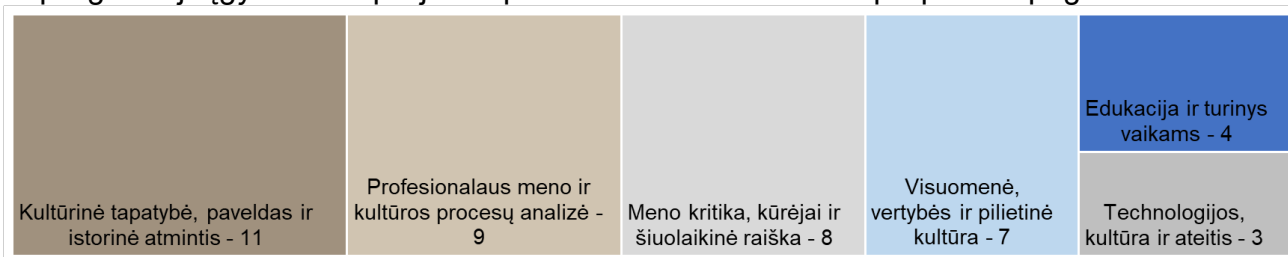

Projektams skirtos sumos nuo minimalios 3 000 Eur (UAB „Vyzdys“) iki 36 500 Eur (UAB VŠĮ „Pasaulio lietuvių dainų šventės fondas“). Vidutiniškai paprogramės projektams skirta 15 265 Eur.

Tarp paprogramėje finansuotų projektų – startuolio VŠĮ „Rupertas“ projektas „Organizacija kaip forma. Institucijų kūryba“, jam skirta 15 000 Eur.

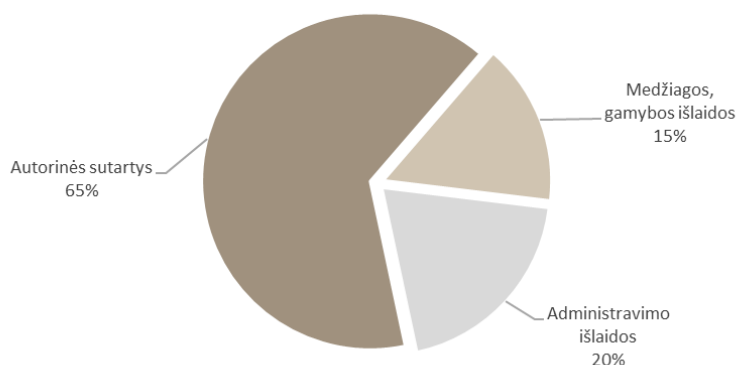
Vienas projekto vykdytojas VŠĮ „Artlagamine“ metų pabaigoje grąžino dalį finansavimo (2962 Eur).

Paprogramėje įgyvendinti projektai preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Visų projektų vykdytojai pateikė veiklos ir finansines ataskaitas. 2025 m. 64,2 proc. (411 912 Eur) iš Fondo gautų lėšų buvo panaudota užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis, gamybai išleista 15,5 proc. (99 297 Eur), administravimui – 19,6 proc. (125 773 Eur). Iš administravimui skirtų lėšų didžiausią dalį sudarė darbo užmokestis – 69,5 proc. (87 399 Eur).

Kultūros projektų žiniasklaidoje išlaidų sandara

Tuo tarpu 2024 m. 70 proc. (419 989 Eur) iš Fondo gautų lėšų buvo panaudota užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis, gamybai išleista 11 proc. (62 500 Eur), administravimui – 19 proc. (115 394 Eur). Iš administravimui skirtų lėšų didžiausią dalį sudarė darbo užmokestis (85 733 Eur).

Pareiškėjams pateikus ataskaitas, nustatyta, kad Fondo indėlis į 7 projektus viršija Taisyklėse nurodytus 80 proc.

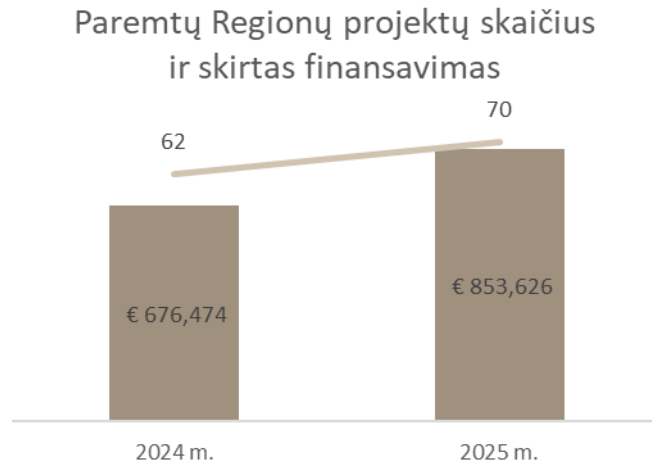
	Viešosios informacijos rengėjas	Projektas	Fondo indėlis į projektą (proc.)
1.	VšĮ „Ateities leidybos centras“	Viltis neapgauna	80.4
2.	UAB „Zubizu projects“	Apie meną paprastai	83.3
3.	VšĮ „Lietuvos fotomenininkų sąjungos fotografijos fondas“	Straipsnių, interviu ir dokumentacijų ciklas, apžvelgiantis parodas ir renginius 2025 m. svetainėje www.photography.lt	88.9
4.	VšĮ „Artlagamine“	Menų faktūra	91.5
5.	MB „Animus Audax“	Gamtoje nėra pasakų	92.1
6.	VšĮ „Artlagamine“	Teatro algoritmai	96.1
7.	VšĮ „DEMOS kritinės minties institutas“	Kritinė eseistika: profesionalus, bendruomeninis menas ir visuomenė	98.5

Įgyvendindami projektus nei vienas viešosios informacijos rengėjas administravimui neskyrė daugiau kaip 50 proc. iš Fondo gautų lėšų.

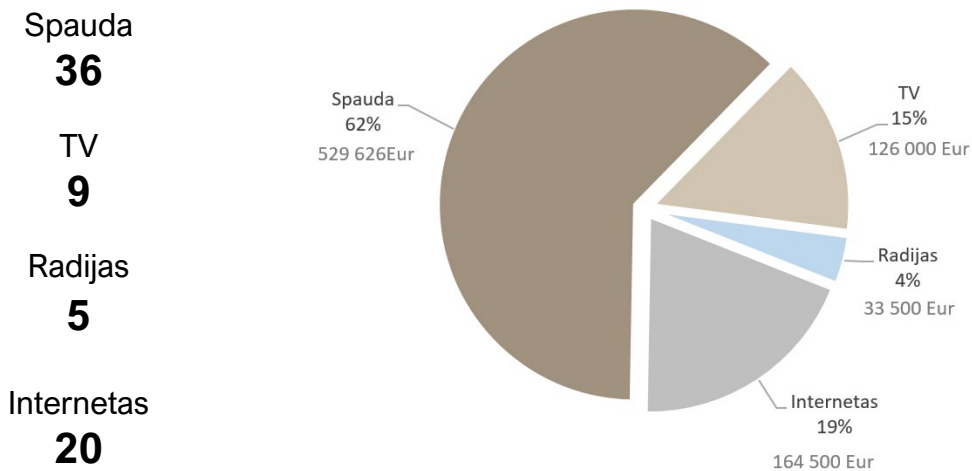
10.3.2. II programa. Regioninės žiniasklaidos projektai

Į Regioninės žiniasklaidos programą pateiktos 122 paraiškos. Projektams prašyta suma – 2 282 110 Eur. Vertinant administracinę atitiktį, pastebėta, kad 18 pateiktų paraiškų neatitinka reikalavimų; jos toliau svarstyti nebuvo teikiamos. Ekspertai vertino 104 paraiškas.

Iš viso Regioninės žiniasklaidos projektų paprogramėje paskirstyta 853 626 Eur. Lyginant su 2024 m. finansuota daugiau projektų ir jiems bendrai skirtas didesnis finansavimas.

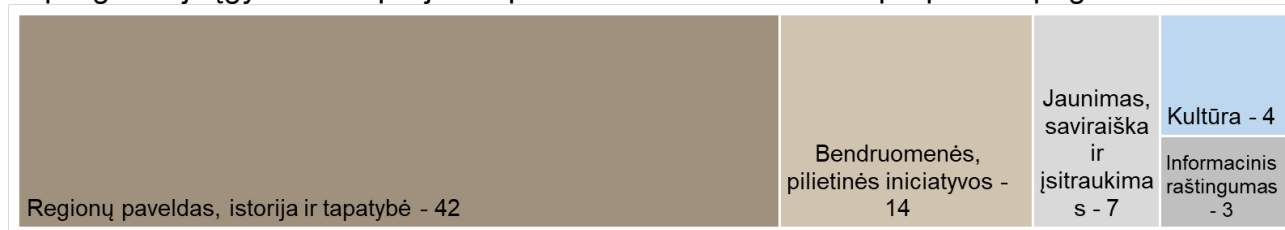
Finansuoti projektai pagal medijos tipus:

Projektams skirtos sumos nuo minimalios 3 000 Eur (VšĮ „Jūsų Panevėžys“) iki 27 000 Eur (UAB „Santarvės laikraštis“). Vidutiniškai paprogramės projektams skirta 12 195 Eur.

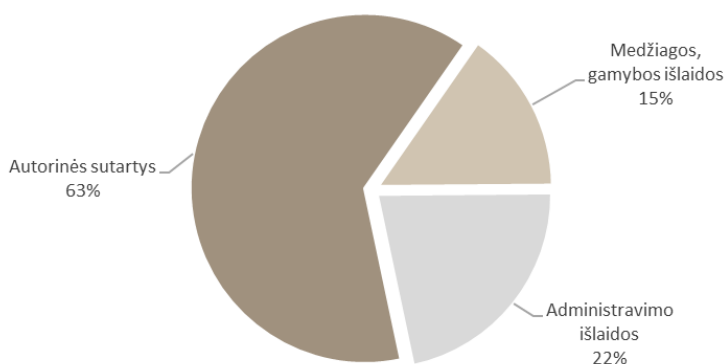
Tarp paprogramėje finansuotų projektų – startuolio UAB „Labas Plungė“ projektas „Meno pusryčiai“, jam skirta 10 000 Eur.

Paprogramėje įgyvendinti projektai preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Didžioji dalis projektams gauto finansavimo panaudota atlyginti už kūrybinį darbą (pagal autorines ir kitas sutartis) – 538 030 Eur (63 proc.); už gamybą ir paslaugas sumokėta 129 753 Eur (15,2 proc.); administravimui išleista – 186 023 Eur (21,8 proc.).

Regionų projektų išlaidų sandara

Tuo tarpu 2024 m. didžioji dalis projektams gauto finansavimo panaudota atlyginti už kūrybinį darbą (pagal autorines ir kitas sutartis) – 394 839 Eur (59 proc.); už gamybą ir paslaugas sumokėta 116 415 Eur (17 proc.); administravimui išleista – 160 391 Eur (24 proc.).

2025 m. administravimo išlaidas sudarė: darbo užmokestis, ryšių paslaugos, transportas, komandiruotės, užmokestis ekspertams, IT paslaugos, viešinimo ir kitos išlaidos. Administravimo lėšų didžioji dalis skirta darbo užmokesčiui – 82 proc. (152 509 Eur), kitoms išlaidoms skirtos mažesnės sumos.

Pagal pateiktas pareiškėjų finansines ataskaitas, nustatyta, kad 1 projektui Fondo skirta parama sudarė daugiau kaip 80 proc. lėšų:

Nr.	Viešosios informacijos rengėjas	Projektas	Fondo indėlis į projektą (proc.)
1.	UAB „Kaišiadorių aidai“	Kaišiadorys trijų etnografinių regionų sankirtoje	80.07

Projektų administravimui skirta procentinė dalis neviršijo Taisyklėse numatytų 50 proc.

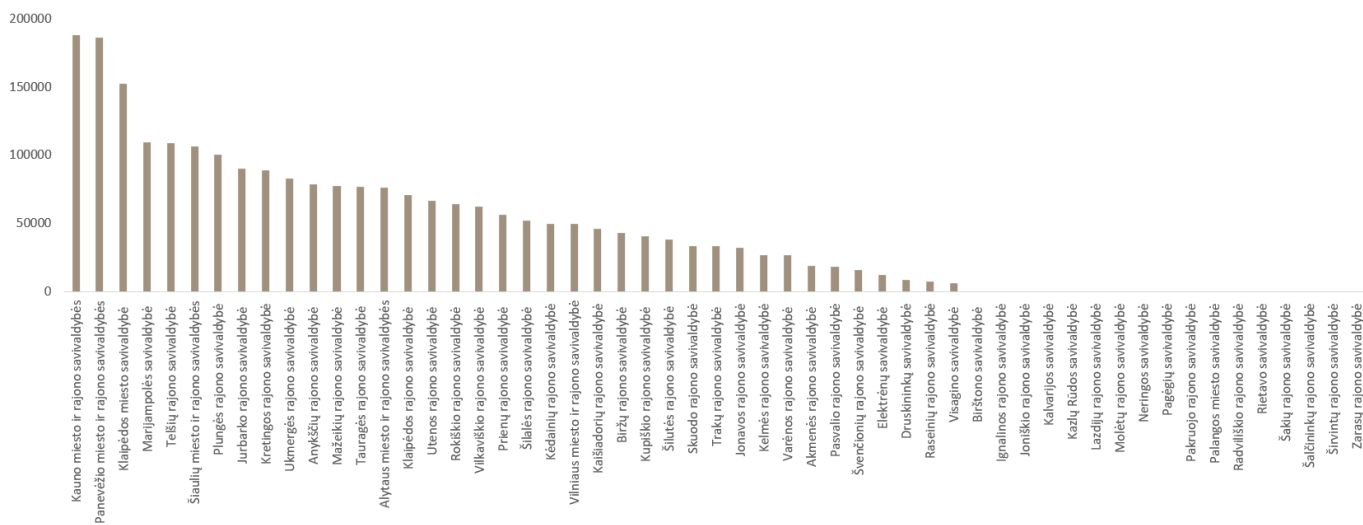
Kadangi finansuoti projektai yra skirti tam tikriems regionams, aktualu matyti, kaip bendrai finansavimas pasiskirsto atskirose Lietuvos savivaldybėse. Platesnį regionų finansavimo vaizdą padeda pamatyti projektų ir veiklos finansavimo apjungimas. Toliau jis pateikiama lentelėje.

Fondo finansavimas pagal savivaldybes Regionų programoje:

Savivaldybė	Gyventojų skaičius	IŠ MRF skirta suma 2025 m. (Eur)	Bendra veiklai skirta suma (Eur)	Bendrai projektams skirta suma (Eur)
Akmenės rajono savivaldybė	19585	18545	18545	0
Alytaus miesto ir rajono savivaldybės	52727+25581	75894	58894	17000
Anykščių rajono savivaldybė	23321	78587	33787	44800
Birštono savivaldybė	4128	0	0	0
Biržų rajono savivaldybė	23314	43165	37165	6000
Druskininkų savivaldybė	20049	8500	0	8500
Elektrėnų savivaldybė	23376	12163	0	12163
Ignalinos rajono savivaldybė	14782	0	0	0
Jonavos rajono savivaldybė	41595	32252	32252	0
Joniškio rajono savivaldybė	21284	0	0	0
Jurbarko rajono savivaldybė	25174	90322	55522	34800
Kaišiadorių rajono savivaldybė	29835	45673	28673	17000
Kalvarijos savivaldybė	10093	0	0	0
Kauno miesto ir rajono savivaldybės	298753+92400	187816	56816	131000
Kazlų Rūdos savivaldybė	11054	0	0	0
Kėdainių rajono savivaldybė	46382	49844	36844	13000
Kelmės rajono savivaldybė	26026	26838	26838	0
Klaipėdos miesto savivaldybė	152008	152039	104539	47500
Klaipėdos rajono savivaldybė	59419	70941	35941	35000
Kretingos rajono savivaldybė	37639	88985	58985	30000
Kupiškio rajono savivaldybė	16530	40285	32285	8000
Lazdijų rajono savivaldybė	18247	0	0	0

Marijampolės savivaldybė	54846	109511	73511	36000
Mažeikių rajono savivaldybė	52120	77563	50563	27000
Molėtų rajono savivaldybė	17222	0	0	0
Neringos savivaldybė	3609	0	0	0
Pagėgių savivaldybė	7440	0	0	0
Pakruojo rajono savivaldybė	18827	0	0	0
Palangos miesto savivaldybė	16746	0	0	0
Panevėžio miesto ir rajono savivaldybės	89100+35426	186326	89326	97000
Pasvalio rajono savivaldybė	23148	18000	0	18000
Plungės rajono savivaldybė	33665	100444	66244	34200
Prienų rajono savivaldybė	25286	56216	41216	15000
Radviliškio rajono savivaldybė	34928	0	0	0
Raseinių rajono savivaldybė	31192	7000	0	7000
Rietavo savivaldybė	7381	0	0	0
Rokiškio rajono savivaldybė	28715	64074	49911	14163
Skuodo rajono savivaldybė	16250	33580	33580	0
Šakių rajono savivaldybė	26931	0	0	0
Šalčininkų rajono savivaldybė	30052	0	0	0
Šiaulių miesto ir rajono savivaldybės	100653+40917	106329	89329	17000
Šilalės rajono savivaldybė	22051	52272	37272	15000
Šilutės rajono savivaldybė	39067	38294	38294	0
Širvintų rajono savivaldybė	15023	0	0	0
Švenčionių rajono savivaldybė	22966	15553	15553	0
Tauragės rajono savivaldybė	38002	76574	52574	24000
Telšių rajono savivaldybė	40210	108668	75668	33000
Trakų rajono savivaldybė	32042	33013	33013	0
Ukmergės rajono savivaldybė	34553	82852	53852	29000
Utenos rajono savivaldybė	37509	66488	37488	29000
Varėnos rajono savivaldybė	21137	26698	21698	5000
Vilkaviškio rajono savivaldybė	35368	62156	37156	25000
Vilniaus miesto ir rajono savivaldybė	630904+96295	49709	26209	23500
Visagino savivaldybė	19633	5872	5872	0
Zarasų rajono savivaldybė	15114	0	0	0

Savivaldybės pagal gautos paramos kiekį (veikla ir projektai) Regionų programoje:

Fondo finansavimas pagal savivaldybes (veikla ir projektai) Regionų programoje:

- Virš 100 tūkst. Eur
- Nuo 50 iki 100 tūkst. Eur
- Nuo 30 iki 50 tūkst. Eur
- Iki 30 tūkst. Eur
- Finansavimas nesuteiktas

Finansavimas skirtas 43 savivaldybėse iš 60. 17 savivaldybių nebuvo finansuota nė viena žiniasklaidos priemonė, tai daugiau nei ketvirtadalis (28,3 proc.) savivaldybių. Kai kurių savivaldybių žiniasklaidos priemonės neteikia paraiškų žiniasklaidos finansavimui.

Žemėlapyje pilkai pažymėtos savivaldybės, kuriuose nėra visuomenės informavimo priemonių, gavusių iš Fondo paramą veiklai ir (ar) projektams: Birštono, Ignalinos r., Joniškio r., Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Lazdijų r., Molėtų r., Neringos, Pakruojo r., Palangos, Pagėgių, Radviliškio r., Rietavo, Šakių r., Šalčininkų r., Širvintų r., Zarasų r.

10.3.3. III programa. Naujienų, tiriamosios ir šviečiamosios žiniasklaidos programos projektai

Programą sudaro dvi paprogramės: Naujienų, tiriamosios žurnalistikos ir Šviečiamosios žurnalistikos.

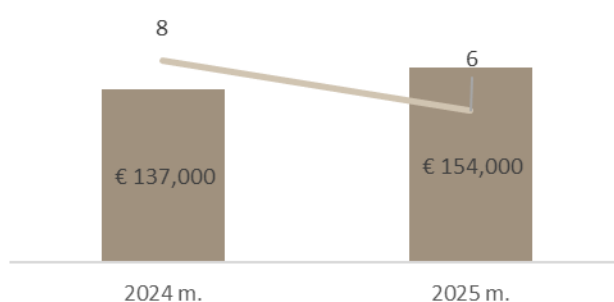
Iš viso šiai programai pateikta 108 projektų paraiškų, finansavimą gavo 82 projektai. Jiems skirta 1 191 222 Eur.

Naujienų, tiriamosios žurnalistikos paprogramė

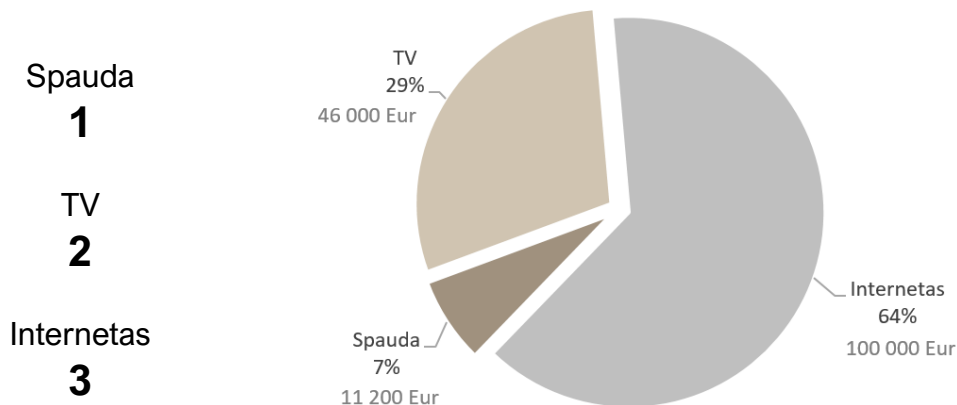
Naujienų tiriamosios žurnalistikos paprogramei pateikta 9 paraiškos, 2 iš jų neatitiko reikalavimų. Finansavimas skirtas 6 pareiškėjams, iš viso projektams skirta 154 000 Eur.

Lyginant su 2024 m. finansuota šiek mažiau projektų, bet jiems bendrai skirtas didesnis finansavimas.

Paremtų Naujienų, tiriamosios žurnalistikos projektų skaičius ir skirtas finansavimas

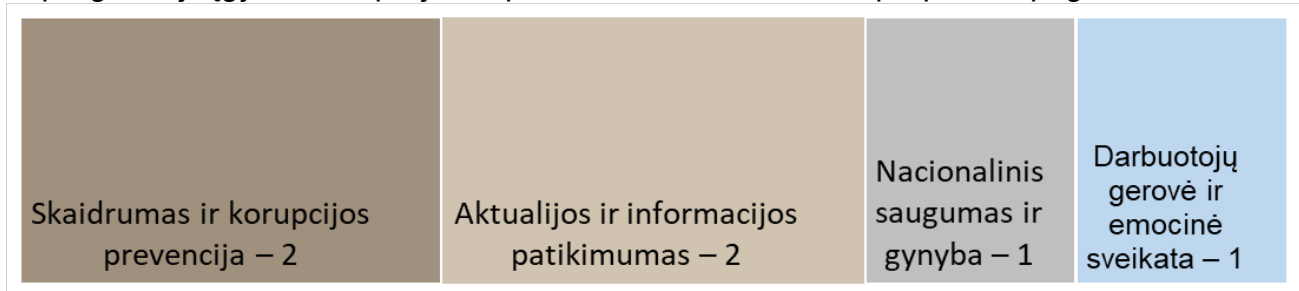
Finansuoti projektai pagal medijos tipus:

Projektams skirtos sumos nuo minimalios 3 200 Eur (Lietuvos šaulių sąjunga) iki 50 000 Eur (VšĮ „Bernardinai.lt“). Vidutiniškai paprogramės projektams skirta 25 667 Eur.

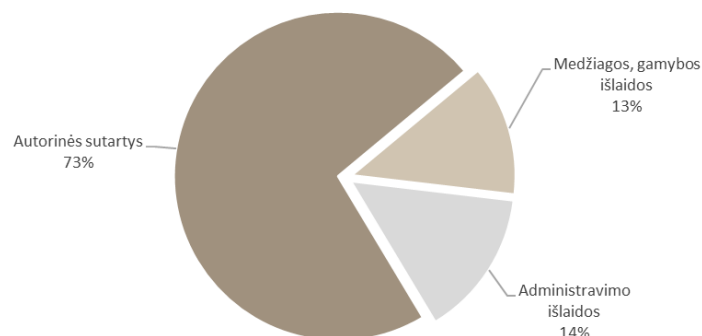
Vienas projekto vykdytojas (Lietuvos šaulių sąjunga) nutraukė sutartį, 3 200 Eur gražinti į Fondą 2025 m. (projektas neįtrauktas į statistiką).

Paprogramėje įgyvendinti projektai preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Daugiausia iš Fondo gautų lėšų projektų vykdytojai skyrė užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis – 72,6 proc. (111 780 Eur), gamybai – 19,9 proc. (19 860 Eur), administravimui – 14,5 proc. (€ 22,360 Eur). Iš administravimui skirtų lėšų daugiausia panaudota darbo užmokesčiui – 71,3 proc. (15 940 Eur).

Naujienu, tiriamosios žurnalistikos projektų išlaidų sandara

2024 m. daugiausia iš Fondo gautų lėšų Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis projektų vykdytojai skyrė užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis – 72 proc. (123 652 Eur), gamybos išlaidoms – 12 proc. (20 800 Eur), administravimo išlaidoms – 16 proc. (27 117 Eur). Iš administravimui skirtų lėšų daugiausia panaudota darbo užmokesčiui – 78 proc. (21 067 Eur).

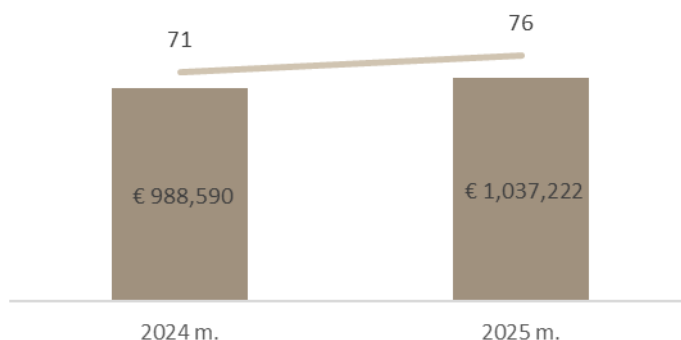
Projektų administravimui skirta procentinė dalis neviršijo Taisyklėse numatytų 50 proc. Fondo indėlis į projektus neviršijo 80 proc.

Šviečiamosios žurnalistikos paprogramė

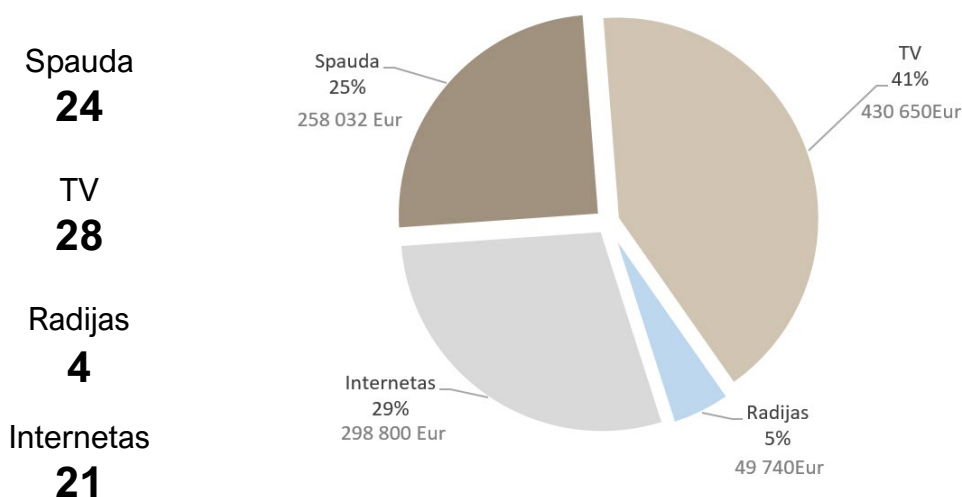
Šviečiamosios žurnalistikos projektų paprogramei pateikta 99 paraiškos, iš jų 7 neatitiko reikalavimų ir toliau svarstyti nebuvo teikiamos. Finansavimas skirtas 76 projektui, skirta suma – 1 037 222 Eur.

Lyginant su 2024 m. finansuota šiek tiek daugiau projektų ir jiems bendrai skirtas didesnis finansavimas.

Paremtų Šviečiamosio žurnalistikos projektų skaičius ir skirtas finansavimas

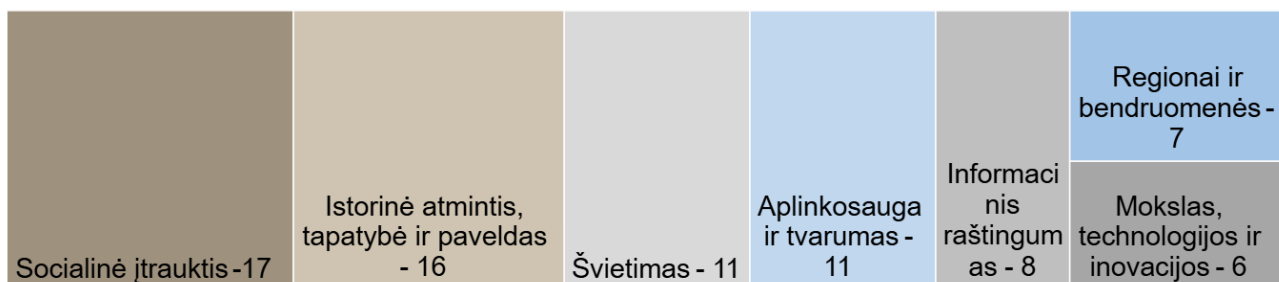
Finansuoti projektai pagal medijos tipus:

Projektams skirtos sumos nuo minimalios 3 240 Eur (UAB „Pūkas“) iki 60 000 Eur (VšĮ „Bernardinai.lt“). Vidutiniškai paprogramės projektams skirta 13 648 Eur.

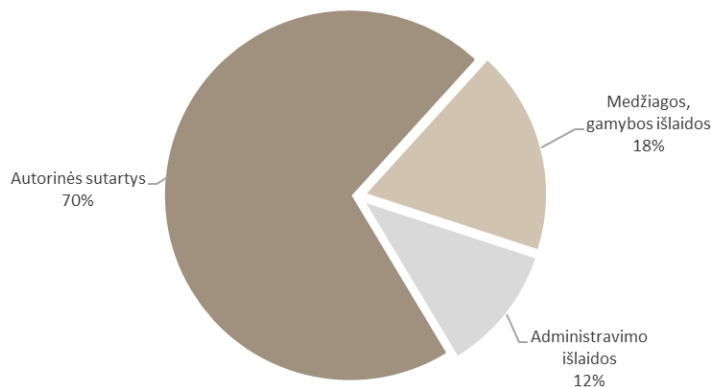
Du finansuoti projektai priskiriami startuoliams. Tai MB „Imersyvi medija“ projektas „Minutė iki vidurnakčio “ ir UAB „Ostaralab“ projektas „Poligonas“. Bendrai jiems skirta 41 800 Eur.

Paprogramėje projektai preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Daugiausia iš Fondo gautų lėšų projektų vykdytojai skyrė užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis – 70,3 proc. (729 594,5 Eur), gamybai – 18,3 proc. (189 706 Eur), administravimui – 11,4 proc. (117 921,5 Eur). Iš administravimui skirtų lėšų daugiausia panaudota darbo užmokesčiui – 57,1 proc. (67 384 Eur).

Šviečiamosios žurnalistikos projektų išlaidų sandara

2024 m. daugiausia iš Fondo gautų lėšų projektų vykdytojai skyrė užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis – 70 proc. (792 142 Eur), gamybai – 16 proc. (180 287 Eur), administravimui – 14 proc. (152 561 Eur).

Nė vieno projekto administravimui skirta suma neviršijo 50 proc.

Pareiškėjams pateikus ataskaitas nustatyta, kad Fondo indėlis į 13 projektų buvo didesnis nei 80 proc.:

	Viešosios informacijos rengėjas	Projektas	Fondo indėlis į projektą (proc.)
1.	VšĮ „Medijos linija“	Vaikų ir tėvų bendravimo mokykla	81.1
2.	VšĮ „Medijos linija“	Naujausių technologijų prisijaukinimas	81.1
3.	MB TV Europa ir partneriai	Atviros Širdies Fondas	81.5
4.	VšĮ „Baltų Atlantida“	Moters kovotojos paslaptis	82.0
5.	UAB „15 min“	Be nusistatymų	83.3
6.	UAB „Lietuvos sveikata“	Nepasiduodantys negaliai	83.3
7.	UAB „Lietuvos sveikata“	Pakalbėkime apie TAI	83.3
8.	UAB „Lietuvos sveikata“	Pagalbos tiltai	83.3
9.	VšĮ „Gargždapilis“	Klimato žinia	83.3
10.	MB „Animus Audax“	Lemtingi istorijos posūkiai	89.7
11.	MB „Animus Audax“	Istorinės atminties archeologija	95.2
12.	UAB „SS leidyba“	Gyvenimo kryptį keičiantis	100.0
13.	UAB „SSB“	Šviesos spinduliai	100.0

10.3.4. IV programa. Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis ir lietuvių išeivijos (diasporos) žiniasklaidos programos projektai

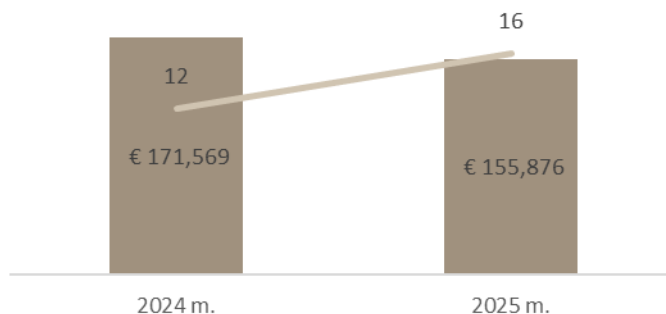
Programą sudaro dvi paprogramės: Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis ir Lietuvių išeivijos (diasporos) žiniasklaidos. Iš viso į šią programą pateikta 50 paraiškų, Finansavimas skirtas 31 projektui: 16 Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis projektų (155 876 Eur) ir 15 Lietuvių išeivijos žiniasklaidos projektų (115 333 Eur).

Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis projektai

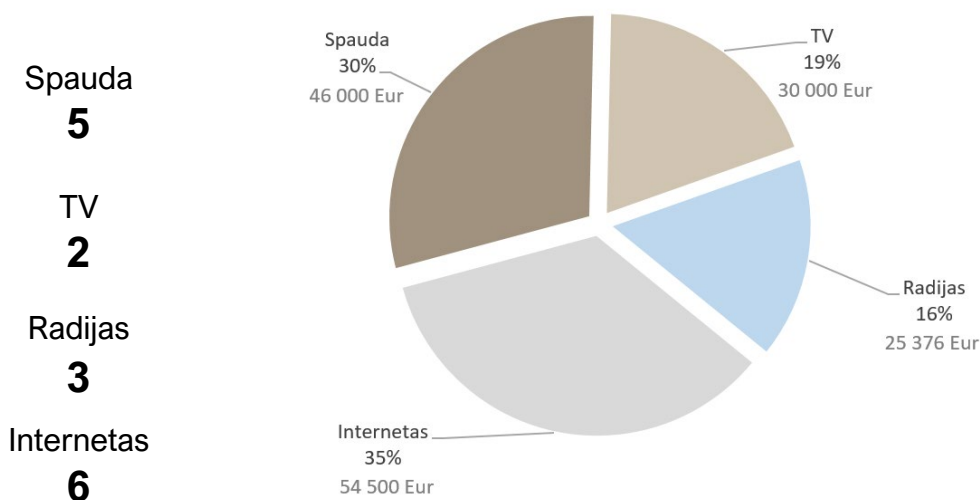
Paprogramei pateiktos 26 paraiškos, 4 projektai neatitiko administracinių reikalavimų. Finansuota 16 paraiškų, joms skirta 155 876 Eur.

Lyginant su 2024 m. finansuota daugiau projektų, bet jiems bendrai skirtas mažesnis finansavimas.

Paremtų Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis projektų skaičius ir skirtas finansavimas

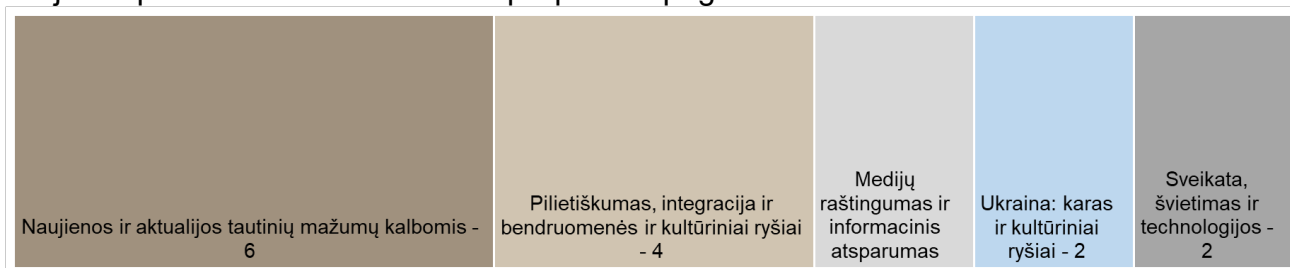

Finansuoti projektai pagal medijos tipus:

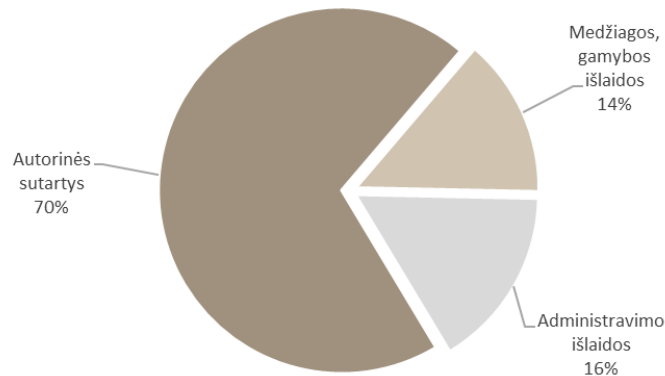
Projektams skirtos sumos nuo minimalios 2 500 Eur (UAB „Tango reklama“) iki 20 000 Eur (UAB „All Media Lithuania“). Vidutiniškai paprogramės projektams skirta 9 742 Eur.

Projektai preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Daugiausia iš Fondo gautų lėšų projektų vykdytojai skyrė užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis – 69,9 proc. (108 896 Eur), gamybos išlaidoms – 14 proc. (21 950 Eur), administravimo išlaidoms – 16 proc. (25 030 Eur). Iš administravimui skirtų lėšų daugiausia panaudota darbo užmokesčiui – 63,9 proc. (16 000 Eur).

Tautinių mažumų žiniasklaidos projektų išlaidų sandara

2024 m. daugiausia iš Fondo gautų lėšų Žiniasklaidos tautinių mažumų kalbomis projektų vykdytoji skyrė užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis – 72 proc. (123 652 Eur), gamybos išlaidoms – 12 proc. (20 800 Eur), administravimo išlaidoms – 16 proc. (27 117 Eur).

Nė vieno projekto administravimui skirta suma nebuvo didesnė nei 50 proc.

Pareiškėjams pateikus ataskaitas paaiškėjo, kad Fondo indėlis į 3 projektus buvo didesnis nei 80 proc.:

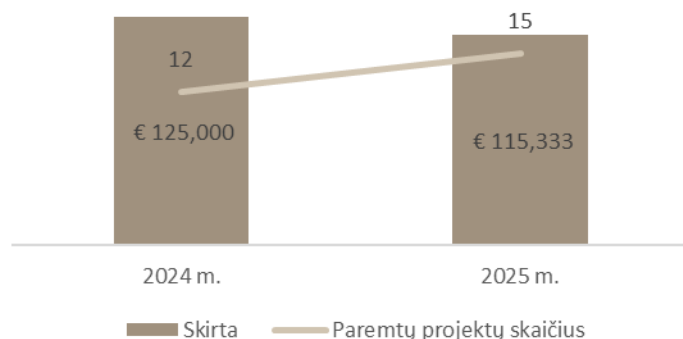
	Viešosios informacijos rengėjas	Projektas	Fondo indėlis į projektą (proc.)
1.	UAB „Savaitės ekspresas“	Kartu su Lietuva: aktualijos ir svarbiausios žinios tautinių mažumų senjorams	80.7
2.	UAB „Savaitės ekspresas“	Informuoti, įtraukti ir vienyti: viskas kas svarbu Lietuvoje ir pasaulyje	81.0
3.	UAB All Media Lithuania	Ukraina: Artima tragedija	81.6

Lietuvių išeivijos (diasporos) projektai

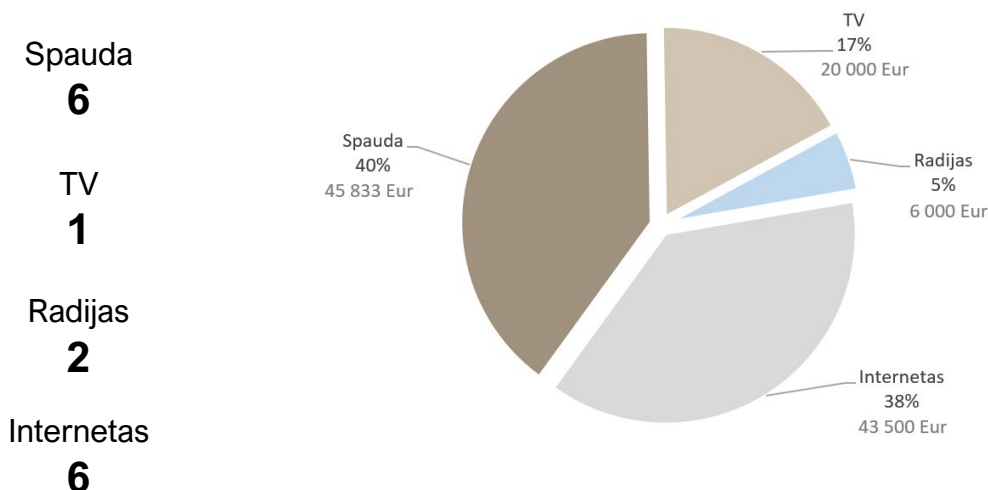
Paprogramei pateiktos 24 paraiškos, 2 neatitiko reikalavimų. Finansavimas skirtas 15 projektų, skirta suma – 115 333 Eur.

Lyginant su 2024 m. finansuota daugiau projektų, bet jiems bendrai skirtas mažesnis finansavimas.

Paremtų Išeivijos žiniasklaidos projektų skaičius ir skirtas finansavimas

Finansuoti projektai pagal medijos tipus:

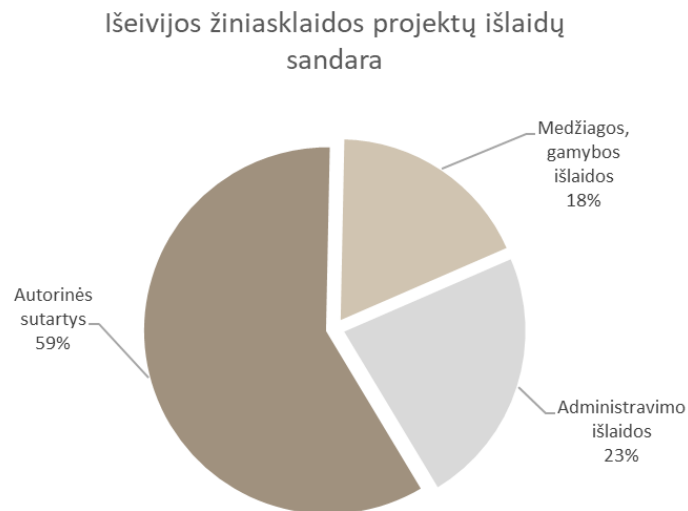
Projektams skirtos sumos nuo minimalios 2 000 Eur (Sietlo bendruomenė Vašingtono valstijoje, Lenkijos lietuvių draugija) iki 20 000 Eur (Tapatybe.lt LTD). Vidutiniškai paprogramės projektams skirta 7 689 Eur.

Vienas projekto vykdytojas (Londoniete LTD) nutraukė sutartį, 5 000 Eur grąžinti į valstybės biudžetą.

Projektai preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Daugiausia iš Fondo gautų lėšų Lietuvių išeivijos žiniasklaidos paprogramės projektų vykdytojai skyrė atlygiui pagal autorines ir kitas sutartis – 58,9 proc. (65 030 Eur), gamybos išlaidoms – 18,1 proc. (20 012 Eur) ir administravimo išlaidoms – 22,9 proc. (25 292 Eur) padengti. Iš administravimui skirtų lėšų daugiausia panaudota darbo užmokesčiui – 44,3 proc. (11 203 Eur).

2024 m. daugiausia iš Fondo gautų lėšų Lietuvių išeivijos žiniasklaidos paprogramės projektų vykdytojai skyrė atlygiui pagal autorines ir kitas sutartis – 58 proc. (71 976 Eur), gamybos išlaidoms – 18 proc. (22 858 Eur) ir administravimo išlaidoms – 24 proc. (30 166 Eur) padengti.

Pareiškėjams pateikus ataskaitas, Fondo administracija nustatė, Fondo indėlis į 4 diasporos projektus yra didesnis nei 80 proc.:

	Viešosios informacijos rengėjas	Projektas	Fondo indėlis į projektą (proc.)
1	Wydawnictwo „Aušra“ Sp. z o.o. w Puńsku (UAB Punksko „Aušros“ leidykla)	„Terra Jatwezenorum“ – kultūros ir istorijos paveldo išsaugojimas ir sklaida	85.4
2	Latvijos lietuvių bendruomenė	Lietuva brangi	87.2
3	Lithuanian Catholic Press Society („Draugas“)	DRAUGAS-KULTŪRA laikraščio diasporos žiniasklaida	100
4	Sietlo bendruomenė Vašingtono valstijoje	Vašingtono valstijos lietuvių bendruomenės laikraštis „Tulpe Times“	100

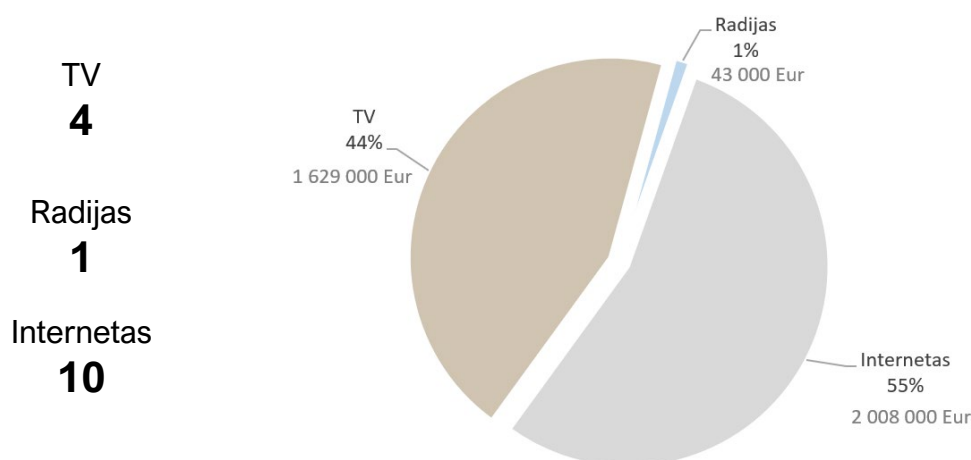
Nė vieno projekto administravimui skirta suma nebuvo didesnė nei 50 proc.

10.3.5. V programa. Specialioji programa dėl 2025–2027 metais prarastų pajamų, susijusių su azartinių lošimų reklamos ribojimais

Specialioji programa sukurta 2025 m. atsižvelgiant į įsigaliojusias Azartinių lošimų įstatymo pataisas, kuriose numatomi reklamos ribojimai žiniasklaidoje. Paraiškas galėjo teikti pareiškėjai, kurie prarado ne mažiau kaip 10 tūkst. eurų pajamų per metus iš azartinių lošimų reklamos, atitiko kitus finansavimo taisyklėse bei sąlygose numatytus reikalavimus ir kurių projektai parengti atliepiant programos tikslus ir uždavinius.

2025 m. į šią programą pateikta 18 paraiškų. Du projektai neatitiko reikalavimų. Finansavimas skirtas 15 projektų, skirta suma: 3 680 000 Eur.

Finansuoti projektai pagal medijos tipus:

TV
4

Radijas
1

Internetas
10

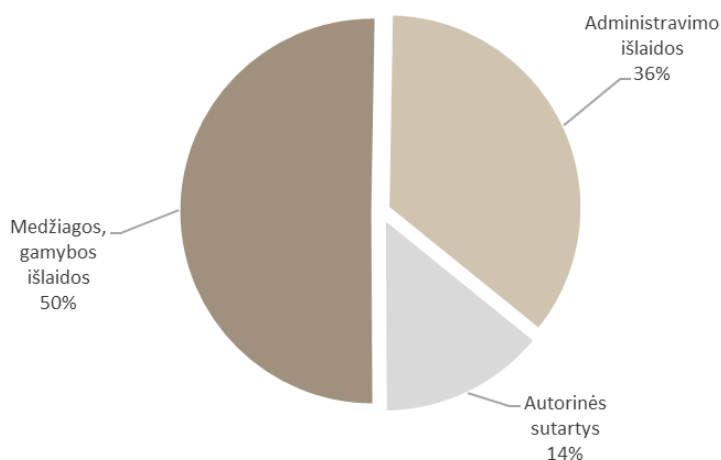
Projektams skirtos sumos nuo minimalios 6 000 Eur (MB "Kas vyksta") iki 833 000 Eur (UAB "Laisvas ir nepriklausomas kanalas"). Vidutiniškai programos projektams skirta 245 333 Eur.

Projektai preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Daugiausia iš Fondo gautų lėšų projektų vykdytojai skyrė gamybai – 50,4 proc. (1 853 352), užmokesčiui pagal autorines ir kitas sutartis skirta 14,1 proc. (518 123 Eur), administravimui – 35,6 proc. (1 308 525 Eur). Iš administravimui skirtų lėšų daugiausia panaudota viešinimui – 69,2 proc. (905 500 Eur), darbo užmokesčiui – 24,7 proc. (323 675 Eur).

Specialiosios programos projektų išlaidų sandara

Pareiškėjui pateikus ataskaitą, Fondo administracija nustatė, kad Fondo indėlis į vieną Specialiosios programos projektą yra didesnis nei 80 proc.:

	Viešosios informacijos rengėjas	Projektas	Fondo indėlis į projektą (proc.)
1	UAB Lrytas	Žmonės, kurie šviečia	83.4

Nė vieno projekto administravimui skirta suma nebuvo didesnė nei 50 proc.

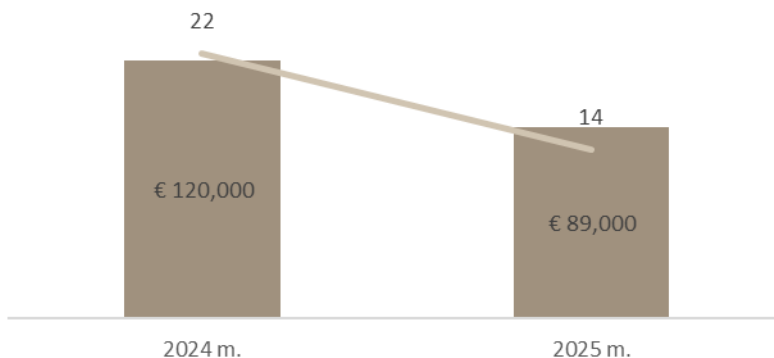
10.4 Tiriamosios žurnalistikos stipendijos

Paskirstyta	Skirta stipendijų	Paskirstytos lėšos 2025 m. sumažėjo palyginti su 2024 m.
89 000 Eur	14	25,8 proc.

Į Tiriamosios žurnalistikos stipendijų paprogramę buvo pateikta 20 paraiškų, 3 neatitiko reikalavimų. Finansavimas skirtas 14-ai asmenų, bendrai paskirstyta suma – 89 000 Eur.

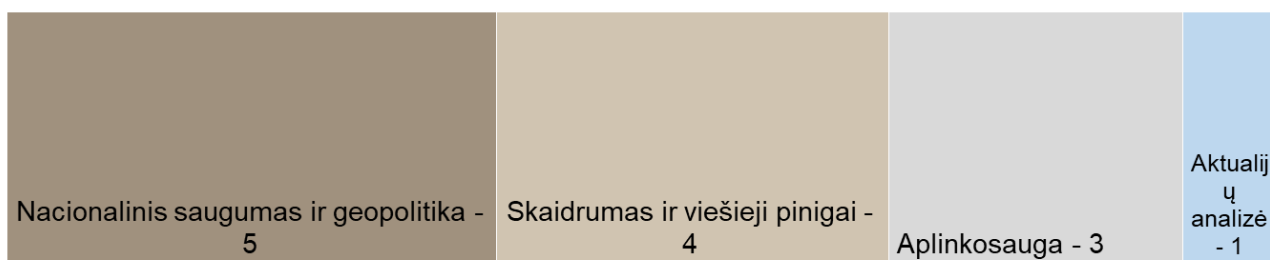
2025 m. suteikta mažiau stipendijų ir joms bendrai skirtas mažesnis finansavimas nei ankstesniais metais. Pastebėtina, kad 2024 m. vyko du stipendijų konkursai, todėl bendrai sulaukta daugiau paraiškų.

Skirtų stipendijų skaičius ir skirtas finansavimas

Stipendijoms skirtos sumos nuo minimalios 3 000 Eur (V. Rudenkienė) iki maksimalios 12 000 Eur (B. Davidonytė, I. Kinčinas). Vidutiniškai stipendijoms skirta 6 357 Eur. Vienas stipendijos gavėjas (B. Davidonytė) nutraukė sutartį, 12 000 Eur gražino į valstybės biudžetą.

Stipendijos preliminariai savo turiniu aprėpė šias pagrindines temas:

Remiantis ekspertų teikiamais siūlymais, siekiama ir toliau tobulinti šią programą, prisidedant prie skatinimo įgyvendinti kokybiškus tiriamosios žurnalistikos tyrimus.

11. Visuomenės informavimo kultūros raidos ir plėtros apžvalga

Ižanga

2025 m. visuomenės informavimo kultūros raida Lietuvoje buvo veikiamą ne pavienių, o tarpusavyje susijusių struktūrinių pokyčių. Viena vertus, toliau stiprėjo globalių skaitmeninių platformų įtaka žiniasklaidos verslo modeliams, auditorijų pasiekimui ir turinio sklaidai. Kita vertus, vis aiškiau ryškėjo viešosios politikos poreikis išlaikyti tokią informacinę aplinką, kurioje būtų užtikrinamas turinio kokybė, įvairovė, regioninė aprėptis, prieinamumas ir redakcinė nepriklausomybė. Todėl 2025 m. žiniasklaidos lauko pokyčiai vis labiau verčia medijų politiką vertinti ne vien kaip paramos mechanizmą, bet ir kaip platesnį atsaką į rinkos, technologijų ir demokratinio atsparumo iššūkius.

Ši apžvalga parengta remiantis trimis pagrindiniais šaltiniais: 2025 m. MRF veiklos ataskaita, MRF tarptautinės konferencijos medžiaga ir prof. dr. Deimanto Jastramskio pranešime išdėstyta analizė. Šių šaltinių visuma leidžia pažvelgti į 2025 m. ne tik kaip į dar vienus Fondo veiklos metus, bet ir kaip į etapą, kuriame aiškiau išryškėjo pagrindinės visuomenės informavimo kultūros raidos kryptys: žiniasklaidos ekonominio pajėgumo silpnėjimas, prioritetas regioninei žiniasklaidai, veiklos finansavimo didėjimas, infrastruktūrinė skaitmenizacija, prieinamumo plėtra ir augantis poreikis geriau vertinti paramos poveikį.

11.1. Didžiųjų technologinių kompanijų įtaka Lietuvos žiniasklaidos verslo modeliams

Tradicinis žiniasklaidos verslo modelis, ilgą laiką rėmęsis reklamos pajamomis ir tiesioginiu auditorijos srautu, toliau silpnėja dėl globalių technologinių platformų dominavimo. Viešojoje erdvėje vis aiškiau akcentuojama, kad skaitmeninės reklamos augimas nebūtinai reiškia vietos žiniasklaidos stiprėjimą: didelė šio augimo dalis atitenka globalioms platformoms, o ne profesionalų turinį kuriančioms redakcijoms. Tai rodo ne tik komercinį persiskirstymą, bet ir gilesnį vertės perkėlimą iš žurnalistikos kūrėjų į skaitmeninius tarpininkus.

Šį pokytį stiprina ir vadinamoji „zero click“ aplinka, kai vartotojas vis dažniau gauna atsakymą paieškos ar dirbtinio intelekto sąsajoje nebeateidamas į naujienų portalą. Toks vartojimo modelis mažina tiesioginį redakcijų lankomumą, silpnina reklamos ir prenumeratos auditorijos pritraukimą ir kartu pajamas gaunamas iš jų, bet didina priklausomybę nuo kelių globalių platformų sprendimų. Kartu ryškėja ir kita problema: profesionaliai sukurtas redakcijų turinys vis dažniau tampa žaliava dirbtinio intelekto (DI) sistemoms, tačiau jo panaudojimo ekonominė grąža paprastai negrįžta pirminiams turinio kūrėjams.

Papildomą spaudimą kuria augantis DI asistentų vaidmuo informacijos paieškoje. Tarptautiniai tyrimai rodo⁶, kad reikšminga dalis DI atsakymų apie naujienas turi tikslumo, šaltinių ar konteksto trūkumų, nors auditorijos dalis, ypač jaunesni vartotojai, jau pradeda naudoti DI įrankius kaip naujienų tarpininkus ir netgi pirminius naujienų šaltinius. Tai reiškia, kad žiniasklaida susiduria ne vien su reklamos pajamų nutekėjimu, bet ir su nauju naudojimo modeliu, kuriame profesionaliai sukurtas turinys vis dažniau pasiekiamas per tarpininkus, kurie patys neprisiima pilnos redakcinės atsakomybės.

Iššūkiai

Reklamos pajamų nuostoliai vietos žiniasklaidai vis labiau atrodo struktūrinio, o ne laikino pobūdžio. Platformos perima reklamos pajamas, o DI įrankiai silpnina tiesioginį auditorijos srautą į redakcijų kanalus. Dėl to žurnalistinis darbas, reikalaujantis profesinės atsakomybės, šaltinių apsaugos ir redakcinio tikrinimo, vis dažniau atsiduria situacijoje, kurioje jo ekonominė vertė nyksta.

Ne mažiau svarbus ir algoritminio matomumo klausimas. Platformų logika linkusi teikti pirmenybę labiau emociškai provokuojančiam, greitai vartojamam ir įsitraukimą generuojančiam turiniui, o ne būtinai profesionaliai parengtai informacijai. Tai reiškia, kad spaudimas tenka ne tik leidėjų pajamoms, bet ir pačiai informacijos kokybei bei pasitikėjimo aplinkai.

Galimybės

Ši pakitusi aplinka ir naujos žiniasklaidos organizacijų veiklos sąlygos išryškina naują medijų politikos kryptį: stiprėja poreikis aiškiau reguliuoti žiniasklaidos turinio panaudojimą platformose ir DI sistemose, taip pat nuosekliau taikyti sąžiningo atlygio principą. Platformų ir žiniasklaidos santykis vis dažniau vertinamas ne tik per inovacijų, bet ir per konkurencinio balanso bei intelektinės nuosavybės prizmę.

Lietuvos žiniasklaidos politikos kontekste tai leidžia matyti ir platesnę kryptį: žiniasklaidos rėmimas vis labiau siejamas ne vien su turinio finansavimu, bet ir su prisitaikymu prie pasikeitusios skaitmeninės aplinkos. Tai stiprina poreikį ieškoti tokių finansavimo formų, kurios padėtų amortizuoti technologinių pokyčių poveikį vietos žiniasklaidos ekonomikai. Turbūt atėjo laikas pagalvoti ir apie naują programą kuri palengvintų žiniasklaidos konkurencinę aplinką, leistų adaptuotis prie pasikeitusios situacijos.

11.2. Žiniasklaidos rėmimas tarp viešojo gėrio ir rinkos logikos

Viena centrinių 2025 m. MRF konferencijos temų tapo klausimas, ar žiniasklaida turi būti traktuojama pirmiausia kaip verslas, ar kaip viešąją demokratinę funkciją atliekanti institucija.

⁶ <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/news/how-will-ai-reshape-news-2026-forecasts-17-experts-around-world>

Prof. dr. Deimanto Jastramskio pranešime ši dilema išskleista kaip viena esminių medijų politikos įtampų: valstybės parama grindžiama poreikiu kompensuoti rinkos nepakankamumą, skatinti pliuralizmą, ypač mažose rinkose, ir stiprinti demokratiją per visuomenės informuotumą. Tokia argumentacija leidžia žiniasklaidos rėmimą matyti ne kaip išimtį rinkos ekonomikoje, o kaip priemonę užtikrinti tas funkcijas, kurių pati rinka finansuoja nepakankamai.

Ši logika ypač svarbi toms sritims, kurių komercinis patrauklumas ribotas, tačiau viešoji reikšmė didelė: kultūrinei ir regioninei žiniasklaidai, tiriamajai ir šviečiamajai žurnalistikai, tautinių mažumų medijoms. 2025 m. MRF veiklos ataskaita rodo, kad Lietuvos finansavimo struktūra iš tiesų orientuota į šiuos segmentus, o Fondo paskirtis tiesiogiai siejama su kokybiškos, įvairialypės ir objektyvios informacijos sklaida, demokratijos stiprinimu ir visuomenės informuotumu.

Konferencijos medžiaga rodo, kad žiniasklaidos rėmimo klausimas nebėra suvokiamas tik kaip siauras kultūros ar verslo politikos klausimas. Jis vis aiškiau siejamas su demokratinės valstybės gebėjimu išlaikyti viešąją erdvę, kurioje profesionali žiniasklaida išlieka pasiekiamą, įvairi ir patikima.

Iššūkiai

Viešojo gėrio argumentas savaime nepanaikina rinkos logikos problemos. Valstybės parama gali kelti ir rinkos iškraipymo, nesąžiningo paskirstymo ar politinio klientelizmo riziką, jei jos kriterijai nėra aiškiai pagrįsti ir skaidrūs. Todėl valstybės rėmimo (finansavimo) sistema negali būti grindžiama vien bendru principu, kad žiniasklaidą reikia remti; kartu būtina nuolat pagrįsti, kodėl, kokiomis sąlygomis ir kokiais kriterijais parama skiriama.

Kita galima problema gali būti susijusi su pusiausvyra tarp viešojo intereso ir rinkos gyvybingumo. Jei parama pernelyg maža, ji gali nekompensuoti rinkos nesėkmių; jei pernelyg didelė ar nepakankamai aiškiai pagrįsta, ji gali mažinti paskatas ieškoti tvaresnių verslo modelių.

Galimybės

Konferencijos medžiaga leidžia matyti, kad Lietuvos modelis – valstybės parama per instituciškai atskirtą savitvarkos mechanizmą – Baltijos jūros regiono kontekste yra matomas kaip įdomus ir potencialiai konkurencingas pavyzdys. Tai kuria galimybę Lietuvai būti ne tik paramos taikytoja, bet ir aktyvesne dalyve platesnėse Europos žiniasklaidos politikos diskusijose.

Tuo pat metu ryškėja kita kryptis: stiprėjant paramos dydžiui, didėja ir poreikis skaidrumui, aiškesniems veiksmingumo rodikliams ir tarptautiniam palyginamumui. Galimybės šiandien siejamos ne tiek su paprastu paramos didinimu, kiek su brandesniu jos pagrindimu ir aiškesniu Lietuvos modelio artikuliuavimu platesniame Europos kontekste.

11.3. Medijų politika mažoje rinkoje: pliuralizmas, atsparumas ir visuomenės informuotumas

Lietuvos atvejis rodo, kad mažoje rinkoje žiniasklaidos įvairovė neišsilaiko vien komerciniais pagrindais. Prof. dr. D. Jastramskio pristatyme pliuralizmo skatinimas mažose rinkose įvardijamas kaip vienas svarbiausių valstybės paramos argumentų. Tai reiškia, kad žiniasklaidos politika mažoje šalyje neišvengiamai susijusi su klausimu, kaip išlaikyti ne tik stipriausius rinkos dalyvius, bet ir tas medijų formas, kurios būtinos viešajai erdvei, tačiau nėra pakankamai pelningos.

Konferencijos diskusijose ši tema buvo siejama ir su atsparumu. Baltijos šalių, Suomijos ir Lenkijos kontekste medijų įvairovė aptarta ne tik kaip kultūrinės ar rinkos politikos klausimas, bet ir kaip informacinio saugumo bei demokratinio stabilumo veiksnys. Investicijos į profesionaliai kuriamą turinį šiame kontekste siejamos ne vien su žiniasklaidos rinkos palaikymu, bet ir su saugumu, atsparumu bei gerai veikiančia demokratija.

MRF veiklos ataskaita šią logiką patvirtina instituciniu lygmeniu. Fondo tikslai apibrėžiami per kokybiškos, įvairialypės ir objektyvios informacijos sklaidos stiprinimą, o finansavimo kryptys orientuotos į sritis, kuriose rinkos nepakankamumas ryškiausias. Todėl 2025 m. tendencija yra aiški: **medijų politika mažoje rinkoje vis labiau suvokiama kaip ilgalaikė viešosios informacijos sistemos palaikymo priemonė, o ne kaip pavienių žiniasklaidos subjektų parama.**

Iššūkiai

Mažoje rinkoje ypač ryški rizika, kad komerciniai ir auditoriniai spaudimai sutelks išteklius į siauresnį, labiau standartizuotą turinį, o silpnesni segmentai – regioninė, specializuota, kultūrinė ar tautinių mažumų žiniasklaida – liks pažeidžiamiausi. Tokiu atveju mažėja ne tik rinkos įvairovė, bet ir visuomenės galimybė gauti skirtingų tipų profesionaliai parengtą informaciją.

Kita problema – informacinės aplinkos pažeidžiamumas išorinei įtakai ir algoritminiam fragmentavimui. Kai profesionalios žiniasklaidos laukas siaurėja, o auditorijų dėmesys persikelia į globalias platformas, bendras visuomenės ryšys su patikimais informacijos šaltiniais silpnėja.

Galimybės

2025 m. tendencijos leidžia matyti, kad didžiausia pridėtinė vertė atsiranda ten, kur parama nukreipiama į tas sritis, kurių rinka nefinansuoja pakankamai. Kultūrinė ir regioninė žiniasklaida, tautinių mažumų medijos ir viešojo intereso žurnalistika šiame kontekste atrodo ne kaip šalutiniai sektoriai, o kaip esminės mažos rinkos pliuralizmo atramos.

Svarbi galimybė matoma ir regioniniame bendradarbiavime. Konferencijoje atsiskleidė, kad Baltijos ir Šiaurės šalių patirčių palyginimas jau dabar veikia kaip argumentų, modelių ir gairių

mainų erdvė. Todėl mažų šalių atveju partnerystės vis labiau atrodo ne kaip papildoma veikla, o kaip priemonė stiprinti savo balsą Europos medijų politikos diskusijose.

11.4. Regioninė ir vietos žiniasklaida kaip prioritetinė rėmimo sritis

Regioninė ir vietos žiniasklaida 2025 m. vis aiškiau iškyla kaip prioritetinė rėmimo sritis. Prof. dr. D. Jastramskio pateiktoje ES tendencijų apžvalgoje regioninė ir vietos žiniasklaida išskiriama kaip viena iš sričių, kurioms Europoje skiriama vis daugiau dėmesio. Lietuvos atveju tai ypač svarbu, nes regioninė žiniasklaida atlieka funkciją, kurios nacionaliniai kanalai nepajėgia vykdyti pilna apimtimi: ji seka vietos valdžią, palaiko bendruomeninį ryšį ir užtikrina artimiausią piliečiui informacinę aplinką.

MRF veiklos ataskaita rodo, kad šis prioritetas yra ne vien deklaratyvus. Veiklos finansavimas skirtas regioniniams leidiniams, TV ir radijui, o projektinis finansavimas regioninei žiniasklaidai taip pat išlieka reikšminga Fondo paramos dalis. Greta to plėtojama skaitmeninė platforma regioninėms ir mažoms viešosios informacijos priemonėms. Tai rodo, kad regioninė žiniasklaida remiama ne tik kaip pažeidžiamas žiniasklaidos sektorius, bet ir kaip strategiškai svarbi informacinės aprėpties dalis.

Konferencijos diskusijose regioninė spauda buvo siejama su labai konkrečiais struktūriniais spaudimais: augančiais spausdinimo ir platinimo kaštais, auditorijos senėjimu, mažėjančiu prenumeratos pajėgumu, jaunimo nutolimu nuo tradicinės spaudos ir bendrai – žiniasklaidos. Tuo pat metu buvo akcentuota, kad būtent regioninė žiniasklaida dažnai išlaiko tankiausią ryšį su vietos bendruomene ir atlieka kasdienio informacinio tarpininko vaidmenį ten, kur kitų profesionalios žurnalistikos kanalų beveik nelieka.

Iššūkiai

Regioninė spauda susiduria su kelių ilgalaikių veiksnių sankirta. Auga spausdinimo ir logistikos kaštai, nyksta fizinio platinimo infrastruktūra, o auditorijos struktūra keičiasi taip, kad prenumerata vien savo jėgomis vis sunkiau palaiko redakcijų veiklą. Šie procesai rodo gilesnį regioninės žiniasklaidos veikimo aplinkos pokytį.

Kartu stiprėja ir demografinis spaudimas: regionuose mažėja gyventojų, jaunimas nutolsta nuo tradicinės spaudos, o vyresnės auditorijos išlieka labiau priklausomos nuo spausdinto formato. Tai reiškia, kad regioninė žiniasklaida atsiduria tarp dviejų girnų – lėčiau besikeičiančio auditorijos vartojimo ir greitai kintančios ekonominės aplinkos.

Galimybės

Svarbiausia galimybė šiame lauke siejasi su hibridinio modelio stiprėjimu. MRF plėtojama regioninė skaitmeninė platforma leidžia regioninei žiniasklaidai būti matomai ne tik kaip tradicinės spaudos segmentui, bet ir kaip skaitmeninei, prenumerata, turinio valdymu ir

auditorijos įtraukimu besiremiančiai aplinkai. Platforma taip pat sudaro regioninėms redakcijoms visas sąlygas bendradarbiavimui, kurio svarba ateityje vis auga.

Šiame kontekste galimybės vis labiau siejamos ne su vienkartinio gelbėjimu, o su perėjimu prie mišresnių formų: spausdinto ir skaitmeninio turinio derinimo, naujų prenumeratos modelių ir didesnio veiklos lankstumo. Regioninės žiniasklaidos ateitis 2025 m. jau matoma ne tik kaip išsaugojimo, bet ir kaip adaptacijos klausimas.

11.5. Veiklos finansavimas kaip poslinkis nuo projektinio prie struktūrinio stabilumo

2025 m. Fondo veikloje aiškiai matomas poslinkis nuo išimtinai projektinio finansavimo prie platesnės veiklos finansavimo logikos. Prof. dr. D. Jastramskio pristatyme veiklos kaštų rėmimas įvardijamas kaip viena pagrindinių tiesioginės paramos formų, o tarp naujesnių ES tendencijų minimas ir didesnis dėmesys žurnalistų užimtumui. Tai rodo, kad žiniasklaidos rėmimo brandą vis dažniau apibrėžia ne tik finansuotų projektų skaičius, bet ir gebėjimas palaikyti pačių redakcijų institucinį tęstinumą.

MRF veiklos ataskaita šią kryptį patvirtina aiškiai: veiklos finansavimas taikomas kultūros, regionų ir tautinių mažumų žiniasklaidai: periodiniams leidiniams, TV ir radijui. Bendra 2025 m. paskirstyta suma siekė 9 704 160 Eur, finansuotos 356 paraiškos, o tarp finansavimo tipų reikšmingą dalį sudarė būtent veiklos finansavimas. Tai leidžia manyti, kad paramos sistema vis labiau orientuojama ne tik į pavienio turinio sukūrimą, bet ir į pačių viešosios informacijos rengėjų pajėgumų palaikymą.

Konferencijos diskusijose veiklos finansavimas buvo interpretuojamas itin praktiškai: kaip galimybė išlaikyti turinio tęstinumą, amortizuoti augančias sąnaudas ir išvengti situacijos, kai visa ekonominė našta perkeliama skaitytojui. Tokia interpretacija rodo, kad veiklos finansavimas vis dažniau suvokiamas ne kaip alternatyva projektinei paramai, o kaip atskira sistemos funkcija – užtikrinti minimalų struktūrinį stabilumą ten, kur jo pati rinka nebepalaiko.

Iššūkiai

Veiklos finansavimo plėtra savaime iškelia didesnį kriterijų aiškumo poreikį. Skirtingai nuo projektinio finansavimo, čia nėra vieno aiškiai apibrėžto produkto, pagal kurį būtų paprasta vertinti lėšų tikslingumą. Todėl veiklos finansavimas stiprina diskusiją apie tai, kokie instituciniai, profesiniai ir kokybiniai požymiai turėtų būti laikomi pakankamu pagrindu struktūriniam stabilumui remti.

Kita įtampa susijusi su pusiausvyra tarp stabilumo ir priklausomybės. Kuo didesnę vietą paramos sistemoje užima veiklos finansavimas, tuo svarbiau išlaikyti aiškų santykį tarp viešojo rėmimo ir pačių redakcijų pastangų ieškoti tvarių auditorijos, pajamų ir veiklos modelių.

Galimybės

Veiklos finansavimas atveria galimybę paramos sistemą suvokti brandžiau – ne tik kaip atskirų produktų finansavimą, bet ir kaip būdą išlaikyti viešajam interesui svarbios žurnalistikos kūrimo pajėgumus. Tai ypač svarbu tose srityse, kur nuolatinis kokybiško turinio kūrimas priklauso nuo stabilaus redakcinio branduolio.

Kartu ryškėja ir kita galimybė: veiklos ir projektinio finansavimo derinys leidžia sistemai būti lankstesnei. Viena paramos dalis palaiko institucinius pagrindus, kita – išsaugo erdvę naujovėms, kokybiškam turiniui ir eksperimentavimui.

11.6. Valstybės parama ir redakcinės nepriklausomybės saugikliai

Vienas iš esminių MRF egzistencijos pagrindų yra principas, kad valstybės parama žiniasklaidai negali tapti redakcinės kontrolės priemone. Prof. dr. D. Jastramskio pristatyme ši problema įvardijama tiesiogiai: valstybės subsidijos ir žiniasklaidos nepriklausomybė turi būti vertinamos per vadinamojo ištiesos rankos principo, akcininkų ir valdymo struktūros bei santykio su teisės ir etikos pažeidimais prizmę. Tai reiškia, kad paramos sistema laikoma tvaria tik tada, kai sprendimų priėmimas yra pakankamai atskirtas nuo politinės valdžios ir grindžiamas viešojo intereso kriterijais.

Konferencijoje Lietuvos modelis šiuo aspektu buvo pristatytas kaip stiprybė, tai patvirtino kolegos iš Baltijos/Šiaurės šalių ir Lenkijos. Pabrėžta, kad valstybė remia visuomenei reikšmingą turinį neperžengdama redakcinės autonomijos ribų, o Fondo sprendimų priėmimo struktūra paremta Fondo Tarybos ir ekspertinio vertinimo vaidmeniu. 2025 m. MRF veiklos ataskaita taip pat rodo, kad Fondo valdymas ir finansavimo paskirstymas grindžiami instituciškai atskirta tvarka.

Iššūkiai

Egzistuojantis žiniasklaidos paramos modelis savaime neišsprendžia visų klausimų. Nors Fondas nuo to apsaugotas įstatymiškai, bet santykis tarp valstybės paramos ir valstybės darbų viešinimo išlieka jautrus, nes kai kuriose sistemose būtent reklaminiai pirkimai tampa neformaliu žiniasklaidos finansavimo mechanizmu. Ši tema rodo, kad redakcinės nepriklausomybės rizikos gali kilti ne tik per tiesioginį rėmimo mechanizmą, bet ir per platesnę viešojo finansavimo aplinką.

Nuolatinio dėmesio reikalauja ir savininkų struktūros, valdymo skaidrumo bei profesinių standartų klausimai. Kuo stipresnė tampa paramos sistema, tuo svarbiau, kad jos kriterijai būtų aiškiai susieti su pasitikėjimą kuriančiomis sąlygomis.

Galimybės

Viena svarbiausių Lietuvos modelio stiprybių yra jo institucinė architektūra – tarybos ir ekspertinio vertinimo vaidmuo, atskirtas nuo politinės įtakos. Tai kuria galimybę paramą toliau suvokti ne kaip valdžios malonę, o kaip procedūriškai pagrįstą viešosios politikos instrumentą.

Kita galimybė siejasi su didesniu viešumu ir atskaitomybe. Kuo aiškiau viešinama sprendimų priėmimo logika, kriterijai ir ekspertinio vertinimo principai, tuo tvirtesnį pagrindą įgauna pačios paramos sistemos legitimumas. Fondas atlieka veiksmus, kad dar labiau atitiktų šiuos kriterijus.

11.7. Skaitmenizavimas, technologinis neutralumas ir Fondo infrastruktūrinė plėtra

Technologiniai pokyčiai žiniasklaidos sektoriuje 2025 m. vis aiškiau veikia ne tik kaip išorinis spaudimas, bet ir kaip medijų politikos pertvarkos veiksnys. Prof. dr. D. Jastramskio pristatyme technologinis neutralumas, parama inovacijoms ir skaitmeninių naujienų medijų įtraukimas į paramos logiką įvardijami kaip naujesnės Europos tendencijos. Tai rodo, kad žiniasklaidos rėmimas vis mažiau siejamas su konkrečiu formatu ir vis labiau – su gebėjimu prisitaikyti prie pakitusios technologinės aplinkos.

MRF veiklos ataskaita rodo, kad ši kryptis Lietuvoje jau įgauna institucinį pavidalą. 2025 m. paraiškų administravimo ir ekspertinio vertinimo procesai vyko elektroniniu būdu, tačiau kartu išryškėjo naudojamos sistemos ribotumai, todėl metų pabaigoje pradėta kurti individuali Fondo informacinė sistema. Greta to toliau plėtotas Turinio bankas, o regioninei ir mažai žiniasklaidai vystoma skaitmeninė platforma su auditorijos įtraukimo, prenumeratos, aukojimo, statistikos, DI pagalbininko ir spausdinto turinio perkėlimo į skaitmeninę erdvę funkcijomis.

Konferencijos diskusijose skaitmenizacijos kryptis buvo siejama ir su mažesnių redakcijų prisitaikymo galimybėmis. Jose ryškėjo mintis, kad parama neturėtų būti nukreipta vien į esamos padėties konservavimą; ji turi padėti medijoms prisitaikyti ir konkuruoti pasikeitusioje aplinkoje.

Iššūkiai

Skaitmenizavimas kelia naujų reikalavimų ne tik pačioms žiniasklaidos priemonėms, bet ir Fondui kaip institucijai. Elektroniniai paraiškų ir atskaitomybės procesai yra tik pirmas žingsnis; toliau ryškėja ir duomenų rinkimo, sisteminimo bei analizės poreikis, kad būtų galima stebėti ne tik administracinius procesus, bet ir paramos poveikį.

Kartu matyti, kad žiniasklaidos priemonių turinio ir veiklos skaitmenizavimas vyksta nevienodai. Mažesnės ir regioninės redakcijos dažnai turi mažiau technologinių resursų, todėl skaitmenizacija gali ne tik mažinti, bet ir didinti atotrūkį tarp stipresnių ir silpnesnių rinkos dalyvių.

Galimybės

Didžiausia galimybė šiame lauke siejasi su bendros infrastruktūros kūrimu. Regioninė skaitmeninė platforma ir jos moduliai leidžia mažesnėms redakcijoms naudotis sprendimais, kuriuos atskirai išvystyti joms būtų sudėtinga. Tokia kryptis gali mažinti technologinį atotrūkį ir kartu stiprinti pačios mažosios žiniasklaidos gebėjimą prisitaikyti prie pakitusios rinkos.

Skaitmenizacijos galimybės čia svarbios ne tik technine, bet ir strategine prasme. Kuo labiau valstybės rėmimo (finansavimo) sistema remiasi technologiniu neutralumu ir bendrais įrankiais, tuo mažiau ji apsiriboja vien esamos padėties palaikymu ir tuo labiau tampa sektoriaus transformacijos dalimi.

11.8. Informacijos prieinamumas kaip žiniasklaidos plėtros kryptis

Informacijos prieinamumas 2025 m. vis aiškiau iškyla kaip savarankiška žiniasklaidos plėtros kryptis. MRF veiklos ataskaitoje ši tema siejama tiek su Turinio banku, kuriame saugomas visas Fondo finansuotų projektų ir veiklos turinys, tiek su prieinamumo asmenims su negalia didinimu ir kalbos sintezės sprendimais. Turinio bankas leidžia skaityti, žiūrėti, klausyti ir ieškoti finansuoto turinio pagal raktažodžius, etiketes ar metaduomenis, o jo funkcionalumas orientuotas ir į asmenis su negalia bei skaitytojus lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis.

Prieinamumo didinimas 2025 m. taip pat įgauna labai konkretų technologinį pavidalą. Specializuotas kalbos sintezės sprendimas taikomas Turinio banke ir Regionų skaitmeninėje platformoje, o jo paskirtis aiškiai siejama su galimybe regos sutrikimų turintiems asmenims pasiekti tekstinį turinį natūraliai skambančiu balsu. Tokios priemonės rodo, kad prieinamumo klausimas vis dažniau įtraukiamas į pačią žiniasklaidos infrastruktūros logiką.

Iššūkiai

Prieinamumo tema išlieka daugiasluoksni. Ji susijusi su technologiniais ir fizineis barjeriais, kai daliai visuomenės informacija dėl negalios, geografinės padėties ar vartojimo įpročių nėra lengvai pasiekama. Kartu ši tema persidengia ir su kalbos, formato bei gebėjimo naudotis skaitmeninėmis priemonėmis klausimais.

Be to, prieinamumo plėtra reikalauja, kad finansuojamas turinys būtų ne tik sukurtas, bet ir realiai pasiekiamas skirtingoms auditorijoms. Todėl šioje srityje iššūkis slypi ne vien technologijoje, bet ir gebėjime nuosekliai integruoti prieinamumą į visą turinio sklaidos aplinką.

Galimybės

Didžiausia galimybė čia atsiranda iš to, kad prieinamumas jau pradėtas sieti su bendra informacinės lygybės logika. Turinio bankas, įgarsinimo funkcijos ir Regionų skaitmeninės platformos sprendimai leidžia matyti kryptį, kurioje prieiga prie finansuojamo turinio tampa platesnė ir mažiau priklausoma nuo vieno vartojimo būdo.

Todėl prieinamumo tema 2025 m. gali būti laikoma besiformuojančia, bet strategiškai reikšminga žiniasklaidos plėtros kryptimi. Jos svarba slypi ne tik socialinėje dimensijoje, bet ir tame, kad ji pamažu plečia pačią sampratą, ką reiškia kokybiška ir visuomenei prieinama informacinė aplinka.

Išvados

Apibendrinant galima teigti, kad 2025 m. visuomenės informavimo kultūros raida Lietuvoje pasižymėjo dviem lygiagrečiomis tendencijomis. Pirmoji – didėjantis spaudimas žiniasklaidos ekonominiams ir profesiniams pagrindams, kylantis iš platformų dominavimo, auditorijų elgsenos pokyčių ir netolygaus technologinio virsmo. Antroji – stiprėjantis suvokimas, kad kokybiškos, įvairialypės ir visuomenei prieinamos informacijos išsaugojimas reikalauja ne vien rinkos mechanizmų, bet ir nuoseklios, aiškiais principais grindžiamos medijų politikos. Šiame kontekste žiniasklaidos rėmimas vis labiau suprantamas kaip viešosios informacinės infrastruktūros palaikymo priemonė.

2025 m. MRF ataskaitos duomenys taip pat rodo, kad Fondo veiklos aplinka tampa sudėtingesnė ir brandesnė. Didesnė reikšmė tenka ne tik pačiam finansavimo paskirstymui, bet ir jo logikai: kaip suderinti paramą su redakcine nepriklausomybe, kaip stiprinti regioninę ir vietos žiniasklaidą, kaip mažinti technologinį atotrūkį, kaip plėsti informacijos prieinamumą ir kaip aiškiau įvertinti, kokį viešąjį rezultatą sukuria ši sistema. Todėl tolesnė visuomenės informavimo kultūros raida vis labiau sietina ne tik su finansinių priemonių apimtimi, bet ir su gebėjimu nuosekliai pagrįsti jų poveikį žiniasklaidos kokybei, visuomenės informuotumui ir demokratinės viešosios erdvės tvarumui.